

تقدیم به دکتر فرهاد میثمی
که با تأسیس «اندیشه سازان»
انقلابی در صنعت نشر آموزشی ایجاد کرد

محمدحسین انوشه

مقدمه

بسیاری از داوطلبان کنکور در درس شیمی به درصدی به مراتب کمتر از میزان یادگیری‌شان می‌رسند! چرا؟! به ویژه در کنکورهای ۱۰ سال اخیر و از همه مهم‌تر، کنکور ۹۹، زیاد بودند داوطلبان کنکور که تصور می‌کردند شخصت هفتاد درصد شیمی دبیرستان را یاد گرفته‌اند، اما درصد شیمی آن‌ها در کنکور، اغلب کمتر از ۳۰٪ و حتی ۲۰٪ شده است. چرا؟ به دو علت:

اول: شیمی رانه مثل ریاضی و فیزیک، بلکه همانند درسی مثل زمین‌شناسی کارکرده‌اند، یعنی بسیاری از مفاهیم شیمی را درست و کامل نفهمیده‌اند.

دوم: به اندازه کافی، تست و آزمون حل نکرده‌اند و به همین دلیل، بر مطالب و مفاهیم شیمی، تسلط ندارند. در کنکور، خیلی وقتاً، بلد بودن با بلد نبودن خیلی تفاوت نداره. لازمه تسلط داشته باشی تا در اون وقت کم، بتونی به نتیجه برسی. خب! تسلط بر مطالب چه جوری به دست می‌آید؟ ① مطالب و مفاهیم را عمیق و کامل یاد بگیرید. ② به تعداد کافی آزمون همانند کنکور کار کنید. اگر می‌خواهید بهترین منابع جهان برای آزمون دادن و رسیدن به تسلط کافی بر مفاهیم شیمی را معرفی کنم، به دور از تعارف، اعلام می‌کنم:

① کنکوریوم، که حتماً می‌شناسید و دارید ② آزمون پلاس، که دارید مقدمه‌شو می‌خونید.

ساختار کتاب

■ آزمون‌های این کتاب شامل ۴ بخش است:

۱ بخش فصلی: در کتاب‌های درس شیمی دهم، یازدهم و دوازدهم، در مجموع ۱۰ فصل داریم. از هر فصل یک آزمون ۱۵ تستی تنظیم کرده‌ایم تا به این ترتیب، شما را به چالش بکشیم و یکبار، فصل به فصل شیمی را مرور کرده باشید.

۲ بخش متنی: شامل ۴ آزمون است تا حل آن‌ها، مطمئن شوید بر متن کتاب درسی هر سه پایه تسلط دارید. یک آزمون از متن شیمی دهم، یک آزمون از متن شیمی یازدهم، یک آزمون از متن فصل ۱ و ۲ شیمی دوازدهم و آزمون آخر از متن فصل ۳ و ۴ شیمی دوازدهم. با حل این چهار آزمون، تسلط خود بر متن کتاب درسی را به چالش می‌کشید.

۷. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) در دو عنصر از عنصرهای واسطه دوره چهارم، زیرلایه $3d$ نیمه پر و در دو عنصر دیگر، زیرلایه $3d$ بُر است.
- ب) در ۹ عنصر از تناوب چهارم، آرایش الکترونی به $^{2+}4s$ ختم می‌شود.
- ب) در اتم هفت عنصر دوره چهارم جدول دوره‌ای، لایه الکترونی سوم پر است.
- ت) از ویژگی‌های خاص طلا این است که قسمت عمده برتوهای خورشیدی را جذب می‌کند.
- ث) در اتم ۳ عنصر دوره چهارم جدول دوره‌ای، بیرونی‌ترین زیرلایه تک الکترونی است.

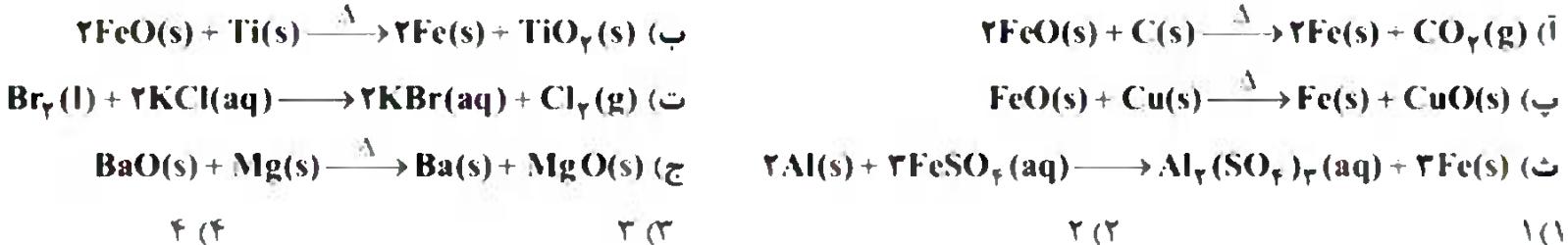
۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸. چند مورد از واکنش‌های زیر به طور طبیعی انجام می‌شود؟

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) عنصر اصلی سازنده نفت خام، کربن است و بخش عمده آن را هیدروکربن‌های سیرشده تشکیل می‌دهند.
- ب) حدود ۵۰٪ از نفت خام به عنوان سوخت در وسایل نقلیه و تأمین گرما و انرژی الکتریکی مصرف می‌شود.
- ب) در برج تقطیر نفت خام، نمک‌ها، اسیدها و آب در قسمت‌های بایینی برج تقطیر، از آن خارج می‌شوند.
- ت) سوختن زغال سنگ کمتر از سوختن بنزین، اثر گلخانه‌ای را تشدید می‌کند.
- ث) برای به دام انداختن گاز SO_2 تولید شده در نیروگاه، از سدیم اکسید استفاده می‌کنند.

۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۰. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) گران‌روی اوکتان در مقایسه با هگزان، کمتر است.
- ب) C_7H_{16} در مقایسه با $\text{C}_{11}\text{H}_{22}$ فرازتر است.
- پ) گریس ($\text{C}_{18}\text{H}_{38}$) در مقایسه با واژلين ($\text{C}_{25}\text{H}_{52}$) چسبندگی بیشتری دارد.
- ت) در صنعت از اثدادن گاز اتن بر مخلوط آب و سولفوریک اسید، اتانول تولید می‌شود.
- ث) سیکلوهگزان ایزومر ۳-متیل-۱-پنتن است.

۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱. چند مورد از نام‌های زیر می‌توانند نام درست یک آلکان باشد؟

- ب) ۵-دی‌اتیل-۳-۲-دی‌متیل هگزان
- ت) ۳-دی‌متیل-۴-اتیل هگزان
- ج) ۶-دی‌اتیل-۵-دی‌متیل اوکتان

۵

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۲. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- آ) اگر دمای مایعی برابر -40°C باشد، افزایش دمای آن به اندازه 60°C . دمای آن را به 293 K می‌رساند.
- ب) میان دو نمونه ماده با جنس و حالت فیزیکی یکسان، نمونه دارای دمای بالاتر از مجموع انرژی جنبشی بیشتری برخوردار است.
- پ) در ساختار مولکول روغن نسبت به چربی، پیوند دوگانه بیشتری وجود دارد. به همین دلیل، روغن واکنش پذیرتر از چربی است.
- ت) ظرفیت گرمایی یک نمونه ماده، همانند ظرفیت گرمایی ویژه آن، تابع جرم نمونه نیست.
- ث) ΔH یک واکنش در فشار ثابت، همان Q_p است که با کم کردن آنتالپی مواد فراورده از آنتالپی مواد واکنش دهنده محاسبه می‌شود.

۴ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۳. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

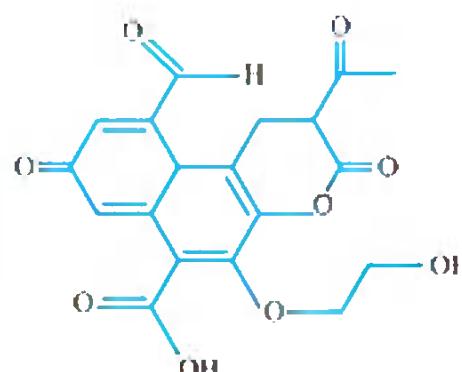
- آ) تشکیل پیوند با آزادشدن انرژی همراه است و هرچه پیوند قوی‌تری تشکیل شود، انرژی بیشتری آزاد می‌شود.
- ب) انرژی لازم برای شکستن پیوندهای موجود در یک مول H_2O ، برابر آنتالپی پیوند $\text{H}-\text{O}$ است.
- پ) آنتالپی پیوند $\text{O}= \text{O}$ برابر انرژی لازم برای تبدیل یک مول $\text{O}_2\text{(g)}$ به دو مول O(g) است.
- ت) استفاده از آنتالپی پیوندها برای محاسبه ΔH واکنش $\text{AgNO}_3\text{(aq)} + \text{HCl(aq)} \longrightarrow \text{HNO}_3\text{(aq)} + \text{AgCl(s)}$ مناسب نیست.
- ث) آنتالپی پیوند $\text{C}-\text{C}$ در مقایسه با پیوند $\text{N}-\text{C}$ ، کمتر و در مقایسه با پیوند $\text{Si}-\text{Si}$ بیشتر است.

۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

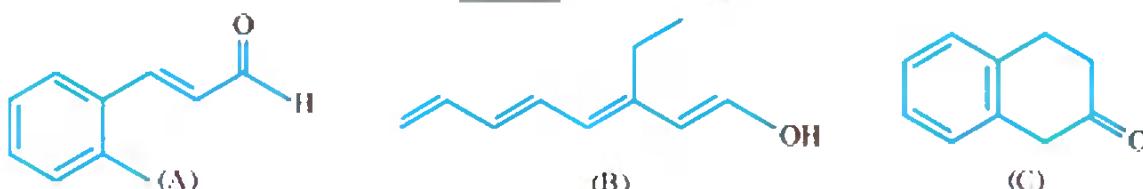
۱۴. چند مورد از عبارت‌های زیر در رابطه با ترکیب رو به رو درست است؟

- آ) تعداد عامل کتونی و اتری در ساختار آن یکسان است.
- ب) تعداد عامل الکلی و آلدهیدی در ساختار آن یکسان است.
- پ) تعداد عامل استری و کربوکسیل در ساختار آن متفاوت است.
- ت) ۱۹ اتم هیدروژن در این مولکول وجود دارد.

۲(۲)
۴(۴)

۱(۱)
۳(۳)

۱۵. با توجه به فرمول نقطه- خط سه ترکیب زیر، چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

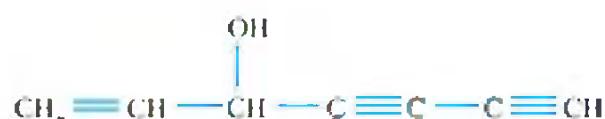
- ب) مولکول‌های A و B ایزومر یکدیگرند.
- ت) تعداد پیوند کووالانسی A و C یکسان است.
- ث) سوختن کامل یک مول A با تولید ۶ مول H_2O همراه است.

۴(۴)

۲(۲)

۲(۲)

۱(۱)

- آ) ترکیب رو به رو و بنزآلدهید ایزومر یکدیگرند.
- ب) ارزش سوختی به انرژی آزاد شده از یک مول ماده سوختنی گفته می‌شود و با یکای $\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$ گزارش می‌شود.
- پ) ارزش سوختی کربوهیدرات‌ها بیشتر از چربی‌هاست.

ت) از نظر مقایسه آنتالپی سوختن: اتانول > اتان > پروپن > بروبان

ث) گرماسنگ لیوانی گرمای واکنش را در فشار ثابت اندازه‌گیری می‌کند و برای واکنش‌های انجام شده در فاز گازی مناسب است.

۲(۲)
۴(۴)

۱(۱)
۳(۳)

۱۶. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- آ) نوار آهن سریع تراز پودر آهن با هیدروکلریک اسید واکنش می‌دهد.
- ب) هر یک از دو عامل «خرد کردن فرص جوشان» و «افزایش دمای آب»، موجب انجام سریع تراکنش قرص جوشان با آب می‌شود.
- پ) بنزوئیک اسید، یک کربوکسیلیک اسید آروماتیک است که مواد غذایی در حضور آن، با سرعت بیشتری فاسد می‌شوند.
- ت) فلزهای قلیایی، با آب سرد به کندی و با آب داغ، بهشدت واکنش می‌دهند.
- ث) واکنش پتابسیم با آب در مقایسه با واکنش سدیم با آب، کندتر است.

۲(۲)
۴(۴)

۱(۱)
۳(۳)

۱۷. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- آ) سرعت واکنش $\rightarrow \text{Cl}_2(g) + 2\text{Br}^-(aq) \rightarrow \text{Cl}_2(g) + 2\text{Br}^-$ با افزایش فشار، چهار تغییر نمی‌شود.
- ب) الیاف آهن داغ و سرخ شده در هوا می‌سوزد.

پ) سرعت تجزیه هیدروژن پراکسید در حضور پتابسیم بدبند، به طور چشمگیری افزایش می‌یابد.

ت) لیکوبن موجود در گوجه فرنگی با کاهش فعالیت رادیکال‌ها در بدنه‌ها، موجب کاهش سرعت واکنش‌های ناخواسته می‌شود.

ث) برای هر واکنش، تا جایی که شیب منحنی - زمان منفی باشد، سرعت پیشرفت واکنش رو به کاهش است.

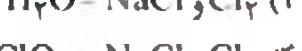
۲(۲)
۴(۴)

۱(۱)
۳(۳)

۱۸. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

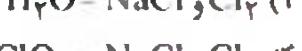
- آ) سرعت واکنش $\rightarrow \text{NaOH} + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{NaCl} + \text{NaClO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ بر حسب مول بر دقیقه، نسبت به دو ماده یکسان و نسبت به

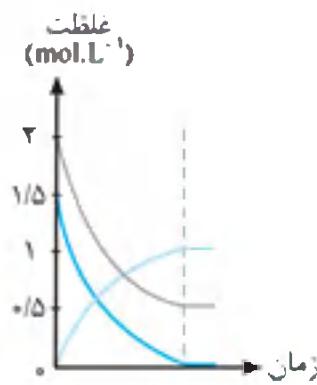
کم‌تر است. (معادله واکنش موازن نشده است)

۱۹. سرعت متوسط واکنش $\text{O}_2 + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{NaCl} + \text{NaClO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ بر حسب مول بر دقیقه، نسبت به دو ماده یکسان و نسبت به

کم‌تر است. (معادله واکنش موازن نشده است)

۲۰. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- آ) اگر ۳ مول SO_2 و ۴ مول O_2 را در یک ظرف دولیتری وارد کنیم تا واکنش $2\text{SO}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{SO}_3(\text{g})$ انجام گرفته و به حالت تعادل برسد، نمودار تغییرات غلظت - زمان برای واکنش انجام شده به صورت رو به رو است:
- ب) در واکنش $\text{Zn}(\text{s}) + 2\text{Ag}^+(\text{aq}) \rightarrow \text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{Ag}(\text{s})$ ، افزودن آب به محلول حاوی یون Ag^+ در سرعت واکنش بی‌تأثیر است.

پ) مقدار $\frac{\Delta n(\text{KNO}_3)}{4} - \frac{\Delta n(\text{O}_2)}{5}$ در واکنش $2\text{K}_3\text{O}(\text{s}) + 2\text{N}_2\text{O}_5(\text{g}) + 5\text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 4\text{KNO}_3(\text{s})$ برابر هم است.

ت) با توجه به معادله واکنش $2\text{N}_2\text{O}_5(\text{g}) \rightarrow 4\text{NO}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g})$ می‌توان نوشت: $4\text{R}_{\text{NO}_2} = 2\text{R}_{\text{N}_2\text{O}_5}$.
۱۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۴۰۴

۲۱. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) نشاسته برخلاف روغن زیتون جزو درشت‌مولکول‌ها به شمار می‌آید.
- ب) نشاسته نیز همانند سلولز، پلیمری طبیعی است که از به هم متصل شدن شمار بسیار زیادی مولکول گلوکز ساخته می‌شود.
- پ) هرگاه گاز اتن را در فشار بالا گرمادهیم، جامد سفید رنگی به دست می‌آید که جرم مولی آن، اغلب ده‌ها هزار گرم بر مول است.
- ت) نیروی بین مولکولی در هر پلیمری، به مراتب قوی‌تر از نیروی بین مولکولی در مونومر تشکیل‌دهنده آن است.

ث) ساختار پلیمر حاصل از پلیمرشدن ۲-پنتن به این صورت است:
$$\left(\text{CH}_3-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}_2-\text{CH}_3 \right)_n$$

۱۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۴۰۴

۲۲. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) پلی‌استیرن در تهیه ظروف یکبار مصرف کاربرد دارد.
- ب) در ساختار پلیمرهای تفلون، پلی‌بروبن، پلی‌سیانواتن و پلی‌وینیل‌کلرید، همه پیوندهای اشتراکی ساده یا یگانه هستند.
- پ) تفلون از نظر شیمیابی بی‌اثر است و با مواد شیمیابی واکنش نمی‌دهد.
- ت) اختلاف تعداد پیوند کووالانسی در مونومرهای تشکیل‌دهنده دو پلیمر پلی‌استیرن و پلی‌سیانواتن برابر ۸ است.
۱۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۴۰۴

۲۳. چند مورد از مقایسه‌های زیر میان پلی‌اتن شاخه‌دار و پلی‌اتن بدون‌شاخه نادرست است؟

- آ) چگالی پلی‌اتن شاخه‌دار بیشتر است.
- ب) پلی‌اتن شاخه‌دار، شفاف و پلی‌اتن بدون‌شاخه، کدر است.
- پ) هر دو پلیمر چگالی‌تری نسبت به آب داشته و لذا در سطح آب، شناور می‌مانند.
- ت) استحکام پلی‌اتن بدون‌شاخه بیشتر است.
۱۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۴۰۴

۲۴. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) ویتامین‌های A، D، C، E و K، همگی در ساختار خود از عامل الکلی برخوردارند.
- ب) هر ترکیبی که امکان تشکیل پیوند هیدروژنی را داشته باشد، به خوبی در آب حل می‌شود.
- پ) از نظر انحلال‌پذیری در آب: ویتامین D > ویتامین C
ت) از نظر انحلال‌پذیری در آب: ۱- هگزانول > اتان
ث) در الکل‌های دارای بیش از ۳ اتم کربن، بخش ناقطبی بر بخش قطبی غلبه دارد.
۱۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۴۰۴

۲۵. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

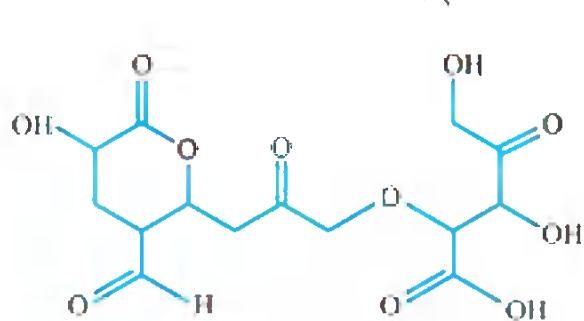
- آ) استر حاوی عطر آناناس، از اثر دادن اتانول بر بوتاکسیک اسید در مجاورت کاتالیزگر H_2SO_4 حاصل می‌شود.
- ب) در مولکول کربوکسیلیک اسید ایجاد کننده طعم ترش سرکه، ۷ پیوند اشتراکی وجود دارد.
- پ) نیروی بین‌مولکولی غالب در ۱-هگزانول، پیوند هیدروژنی است.
- ت) مولکول الکلی که از واکنش آن با پروپانوکسیک اسید، استری به فرمول مولکولی $\text{C}_9\text{H}_{18}\text{O}_2$ پیدید می‌آید، ۲۰ پیوند اشتراکی دارد.
۱۰۱ ۲۰۲ ۴۰۴ ۲۰۳

۲۶. چه تعداد از زوج ترکیبات زیر ایزومر یکدیگرند؟

آ) ۲- هگزانون و ۱- هگزانول

۱۱

۴۴

۲۳

۲۲

۱۱

۲۷. در رابطه با ترکیب رو به رو، چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) دارای ۴ عامل الکلی است.

ب) دارای ۳ عامل کتونی است.

پ) به تعداد یکسانی عامل اتری و آلدهیدی دارد.

ت) در ساختار آن ۱۹ اتم هیدروژن وجود دارد.

ث) به تعداد یکسانی عامل استری و گروه کربوکسیل دارد.

۲۲

۱۱

۲۸. در مورد چه تعداد از ترکیب‌های ارائه شده، مطلب عنوان شده، درست است؟

شماره ردیف	مطلب عنوان شده	ساختار ترکیب
۱	پلیمری است که از واکنش اگزالیکاسید $\text{C}_2\text{H}_2\text{O}_4$ با اتیلن گلیکول حاصل می‌شود.	$\left(\text{O}=\text{C}(\text{O})-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{O} \right)_n$
۲	هر مولکول الکل سازنده این پلیمر، ۸ اتم هیدروژن دارد.	$\left(\text{C}_6\text{H}_5-\text{C}(=\text{O})-\text{O}-\text{CH}_2-\text{CH}(\text{C}_2\text{H}_5)-\text{O} \right)_n$
۳	در مولکول اسید سازنده این پلیمر، شمار اتم اکسیژن دو برابر شمار اتم هیدروژن است.	$\left(\text{C}(=\text{O})-\text{NH}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{NH} \right)_n$
۴	تعداد پیوند اشتراکی در مولکول‌های اسید و آمین سازنده این پلیمر، برابر هم است.	$\left(\text{C}(=\text{O})-\text{CH}_2-\text{C}(=\text{O})-\text{NH}-\text{CH}(\text{C}_2\text{H}_5)-\text{NH} \right)_n$

۴۴

۲۳

۲۲

۱۱

۲۹. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) بوی ماهی ناشی از آمین‌های موجود در آن است.

ب) کولار نوعی پلی‌آمید ساختگی است که از فولاد هم جرم خود، پنج برابر مقاوم‌تر است.

پ) در واکنش تشکیل پلی‌آمید از اسید دو عاملی و آمین دو عاملی، جرم پلیمر حاصل با جرم مونومرهای مصرف شده برابر است.

ت) پلی‌آمیدها و پلی‌استرها در شرایط مناسب با آب واکنش می‌دهند.

۲۲

۴۴

۱۱

۲۳

۳۰. چند مورد از پلیمرهای ارائه شده در کادر زیر، زیست‌تخریب‌پذیرند؟

پلی‌پروپن - پلی‌استبرن - کولار - پلی‌اتیلن ترفتالات - پلی‌اتن سبک - پلی‌وبنیل کلرید - پلی‌لاکتیک اسید - سلولز

۱۱

۲۲

۴۴

۲۳

۲۸. در فرایند خوردگی آهن در هوای مرطوب، اگر $11/2$ گرم فلز آهن به زنگ آهن تبدیل شده باشد، جرم گاز اکسیژن کاهش یافته چند گرم است؟

$$4\text{Fe(s)} + 2\text{O}_2\text{(g)} + 6\text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow 4\text{Fe(OH)}_3\text{(s)}$$

۹/۶(۴)

۷/۲(۳)

۴/۸(۲)

۲/۴(۱)

۲۹. در سلول سوختی هیدروژن، به ازای مصرف 8.0 لیتر گاز اکسیژن با جگالی $1/2$ گرم بر لیتر، $12/5$ لیتر گاز هیدروژن مصرف شده باشد، جگالی گاز هیدروژن مصرف شده، چند گرم بر لیتر است؟
 $(\text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

۰/۹۶(۴)

۰/۸۰(۳)

۰/۶۴(۲)

۰/۴۰(۱)

۳۰. در سلول برقکافت سدیم کلرید مذاب، ضمن تولید 12.0 لیتر گاز کلر با چگالی $1/775$ گرم بر لیتر در آند، چند گرم فلز سدیم در کاتد تولید شده و چند مول الکترون جابه‌جا می‌شود؟
 $(\text{Na} = 22, \text{Cl} = 35/5: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

۱۲.۱۲۸(۴)

۶.۱۲۸(۳)

۶.۶۹(۲)

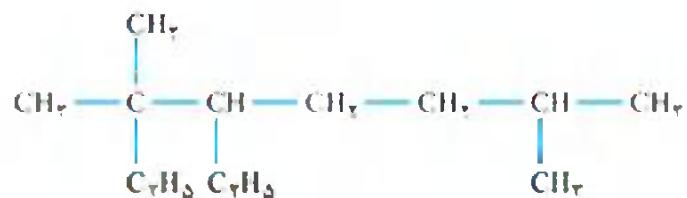
۳.۶۹(۱)

شیمی آلی

آزمون
۱۸

زمان پیشنهادی: ۴۵ تا ۳۵ دقیقه

-%

۱. نام درست ترکیب روبدرو کدام است؟

۱) ۴ - اتیل - ۲ - تری‌متیل اوکتان

۲) ۵ - اتیل - ۲ - تری‌متیل اوکتان

۳) ۲ - دی‌اتیل - ۶ - دی‌متیل هپتان

۴) ۶ - دی‌اتیل - ۶ - دی‌متیل هپتان

۵. کدام نام می‌تواند نام درست یک آلکان باشد؟

۱) ۲ - اتیل - ۳ - متیل هگزان ۲) ۲ - دی‌متیل - ۴ - اتیل هپتان ۳) ۵ - اتیل - ۲ - متیل هگزان

۶. با توجه به ترکیب‌های ارائه شده در کادر زیر، چه تعداد از عبارت‌های (آ) تا (ت) درست است؟

۳ - اتیل - ۲ - متیل هپتان (I)

۴ - دی‌اتیل - ۱ - هگزان (II)

ب) تعداد پیوند اشتراکی یکسانی دارند.

آ) فرمول مولکولی یکسان دارند.

ت) ترکیب (II) برخلاف ترکیب (I)، آب بروم را بی‌رنگ می‌کند.

پ) تعداد هیدروژن یکسانی دارند.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۷. در رابطه با ترکیب‌های (آ) هگزان و (ب) اوکتان، چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) تعداد پیوند اشتراکی در مولکول (آ)، $76/0$ برابر تعداد پیوند اشتراکی در مولکول (ب) است.

ب) تعداد گروه متیل در دو مولکول، یکسان است.

پ) تعداد پیوند $\text{H}-\text{C}$ در مولکول (آ)، $7/9$ تعداد این پیوند در مولکول (ب) است.ت) جرم مولی (آ)، $7/9$ جرم مولی (ب) است.

ث) گرانزوی (آ) در مقایسه با (ب)، کمتر است.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۸. در مورد آلکانی که تعداد پیوند کووالانسی مولکول آن، نصف تعداد پیوند کووالانسی ترکیبی با نام ۳ - اتیل - ۱ - هبتین است، چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) در دمای اتاق به حالت مایع است.

ب) نقطه جوش آن، بالاتر از نقطه جوش پنتان است.

ب) جرم مولی آن دو برابر جرم مولی اتین است.

ت) فرمول مولکولی آن را به دو آلکان مختلف می‌توان نسبت داد.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

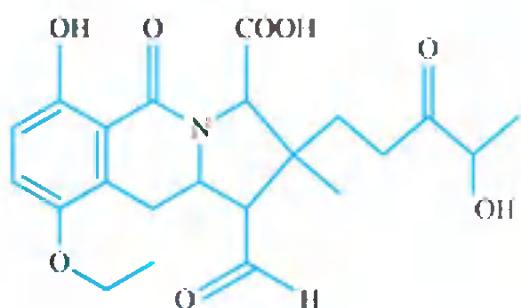
۹. از سوختن کامل یک مول از کدام ترکیب زیر، مقدار H_2O بیشتری تولید می‌شود؟

۱) ۲ - اتیل - پنتان

۲) ۲ - هپتن

۳) ۲ - هپтанون

۴) ۱ - اوکتین

۷. فرمول مولکولی ترکیب روبرو کدام است؟

- (۱) $C_{22}H_{28}NO_8$
 (۲) $C_{22}H_{27}NO_8$
 (۳) $C_{21}H_{27}NO_8$
 (۴) $C_{21}H_{28}NO_8$

۸. کدام گزینه در رابطه با ترکیب ارائه شده در قسمت بالا نادرست است؟

- (۱) تعداد عامل کربوکسیل در ساختار آن، با تعداد عامل کتونی یکسان است.
 (۲) عدد عامل اتری با تعداد عامل آلفهیدی در ساختار آن، یکسان است.
 (۳) یک حلقه بنزنی و یک عامل آمین در ساختار آن وجود دارد.
 (۴) ۶۷ بیوند کواالانسی در ساختار آن وجود دارد.

۹. مجموع عدد اکسایش اتم‌های کربن در کدام ترکیب، با سه ترکیب دیگر متفاوت است؟

- (۱) استون
 (۲) اتانول
 (۳) اتیلن گلیکول
 (۴) متیل پروپانوات

۱۰. کدام دو ترکیب ایزومر یکدیگرند؟

- (۱) - پنتانول و (۲) - پنتابون
 (۳) متیل استات و استون

۱۱. اگر به جای هر بک از اتم‌های هیدروژن موجود در اتیلن گلیکول، یک گروه متیل قرار دهیم، فرمول مولکولی ترکیب حاصل گواهانسی در ساختار آن وجود دارد.

- (۱) $28.C_8H_{18}O_2$
 (۲) $27.C_8H_{18}O_2$
 (۳) $26.C_8H_{16}O_2$
 (۴) $22.C_6H_{14}O_2$

۱۲. کدام گزینه درست است؟

- (۱) انحلال پذیری بوتانویک اسید در آب در مقایسه با انحلال پذیری پروپان در آب، کمتر است.
 (۲) ویتامین‌های A و K از نظر نوع گروه عاملی، یکسانند.
 (۳) در مولکول ویتامین C، بخش قطبی مولکول بر بخش ناقطبی آن غلبه دارد.
 (۴) ساده‌ترین مولکول کربوکسیلیک اسید دارای ۴ اتم هیدروژن است.

۱۳. فرمول مولکولی ترکیب آلی حاصل از واکنش هگزانویک اسید با اتانول (در مجاورت سولفوریک اسید)، کدام است؟

- (۱) $C_7H_{16}O_2$
 (۲) $C_8H_{14}O_2$
 (۳) $C_8H_{16}O_2$
 (۴) $C_7H_{14}O_2$

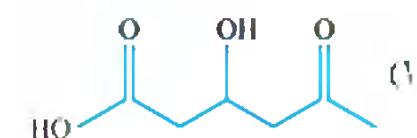
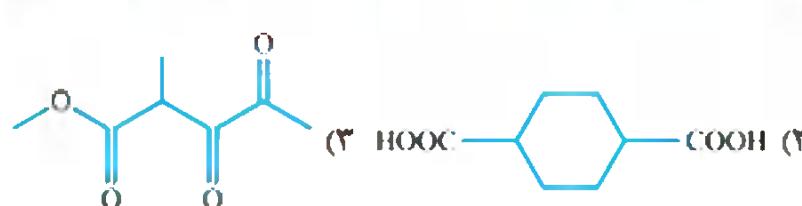
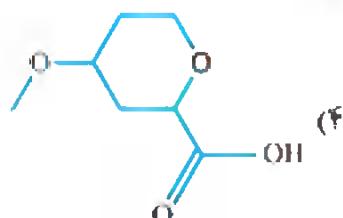
۱۴. ترکیب آلی حاصل از واکنش الكل سازنده اتیل پروپانوات با اسید سازنده متیل پنتانوات، ایزومر کدام مولکول زیر است؟

- (۱) بوتانویک اسید
 (۲) اتیل بوتانوات
 (۳) ۲-هبتانون
 (۴) پروبیل بوتانوات

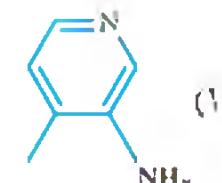
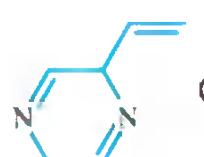
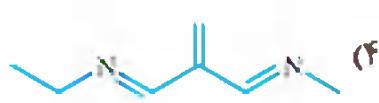
۱۵. چند ایزومر به فرمول مولکولی $C_7H_{14}O_2$ می‌توان رسم کرد که در واکنش با آب، موجب تشکیل پروپانویک اسید شود؟

- (۱) ۴
 (۲) ۳
 (۳) ۲
 (۴) ۵

۱۶. اسید سازنده پلیمر زیر با کدام ترکیب ایزومر است؟

۱۷. آمین سازنده پلیمر زیر با کدام ترکیب ایزومر است؟

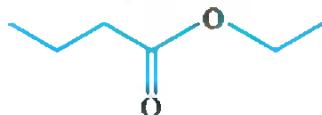
۱۸. جه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) مونومر سازنده تفلون با مونومر سازنده پلی وینیل کلرید، تعداد اتم یکسانی دارند.
- ب) تعداد پیوند موجود در مونومر سازنده پلی سیانو اتن با تعداد پیوند مونومر سازنده پلی بروبن یکسان است.
- پ) تعداد اتم H در مولکول نفتالن با تعداد اتم H در مونومر سازنده پلی استیرن، یکسان است.
- ت) تعداد کربن مونومر سازنده پلیمری که برای تهیه ظروف یکبار مصرف استفاده می‌شود، با تعداد هیدروژن متیل پروپانوات یکسان است.
- ث) پلی اتن شاخه‌دار در مقایسه با پلی اتن بدون شاخه، دارای چگالی و شفافیت کمتری است.

۲۰(۱) ۲۱(۲) ۲۲(۳) ۲۳(۴)

۱۹. گاز CO_2 حاصل از سوختن کامل الکلی که بر اثر آبکافت ۸۷ گرم اتیل بوتانوات پدید می‌آید، در شرایط STP چند لیتر حجم دارد؟

$$(C = 12, H = 1, O = 16: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

	۳۳/۶(۲)	۱۶/۸(۱)
	۶۷/۲(۴)	۵۰/۴(۳)

- ۲۰/۶ ۱۷/۶ گرم از یک کربوکسیلیک اسید با زنجیر کربنی سیرشده در واکنش با اتیل آمین، $18/4$ گرم آمید تولید کرده است. اگر بازده واکنش انجام شده برابر 80% باشد، هر مولکول از کربوکسیلیک اسید مصرف شده شامل چند پیوند کووالانسی است؟ $(C = 12, H = 1, N = 14, O = 16: \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

۱۴(۴) ۲۷(۳) ۲۰(۲) ۲۶(۱)

ترموشیمی

۱۹

زمان پیشنهادی: ۳۰ تا ۴۵ دقیقه

ترموشیمی

۱. جه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

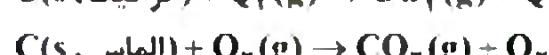
- آ) دمای یک جسم، تغیانگر مجموع انرژی جنبشی ذرات تشکیل دهنده آن است.
- ب) گرمای تولیدشده در یک واکنش، ناشی از تفاوت انرژی گرمایی در مواد واکنش‌دهنده و فراورده است.
- پ) در یخچال صحرایی، با انجام فرایند گرمایی تبخیر آب، هوای داخل یخچال خنک باقی می‌ماند.
- ت) هر چه ظرفیت گرمایی ویژه یک جسم بیشتر باشد، افزایش دمای یک گرم از آن، نیاز به جذب گرمای بیشتری دارد.

۴(۴) ۲(۳) ۲(۲) ۱(۱)

۲۱. ۵ گرم اتانول و ۱۵ گرم سدیم کلرید را در 100 گرم آب حل می‌کنیم. برای این که دمای محلول به دست آمده را از 25°C به 70°C برسانیم، در حدود چند کیلوژول گرما لازم است به محلول داده شود؟ ظرفیت گرمایی ویژه آب، اتانول و سدیم کلرید را به ترتیب $184/4200$ و $850/2400$ و $۱۸/۴$ ژول بر گرم بر درجه سلسیوس در نظر بگیرید.

۳۸/۶(۴) ۳۱/۲(۳) ۲۴/۹(۲) ۱۸/۴(۱)

۲۲. با توجه به معادله‌های زیر، در مقایسه Q_1 ، Q_2 ، Q_3 و Q_4 ، کدام گزینه درست است؟

۲) Q_2 بیشتر از همه و Q_4 کمتر از همه است.۳) Q_2 و Q_4 برابر هم و Q_1 و Q_3 برابر هم است.۴) با توجه به معادله‌های زیر، از Q_2 از Q_1 بیشتر است. بنابراین، نتیجه می‌شود گرافیت در مقایسه با الماس،۱) Q_2 بیشتر از Q_1 و Q_4 بیشتر از Q_3 است.۲) Q_2 کمتر از همه و Q_4 بیشتر از همه است.

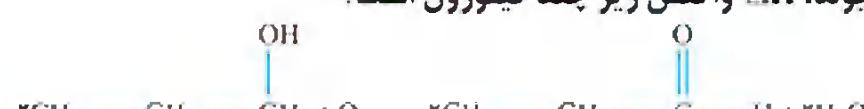
۴) کمتر - پایدارتر

۳) بیشتر - ناپایدارتر

۲) کمتر - ناپایدارتر

۱) بیشتر - پایدارتر

۲۳. با توجه به مقادیر داده شده از آنتالپی پیوند، ΔH واکنش زیر چند کیلوژول است؟

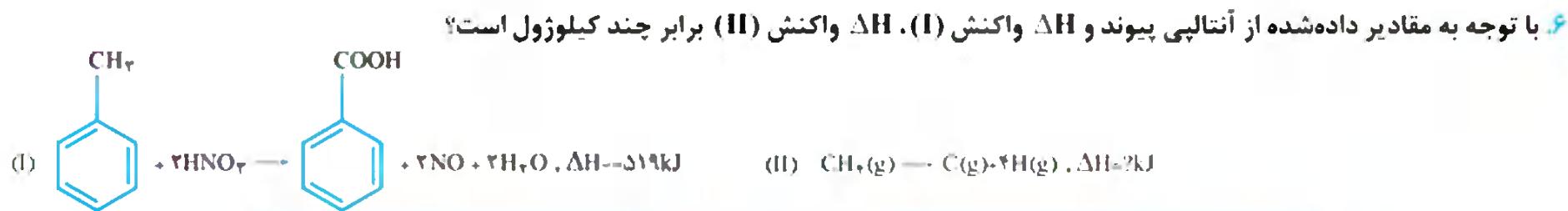
نوع پیوند	C-O	C=O	C-H	O-H	O=O
آنالپی پیوند ($\text{kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$)	۳۸۰	۷۹۹	۴۱۵	۴۶۳	۴۹۵

-۵۱۹/۵(۴)

-۴۲۹/۳

-۲۴۵/۲

-۲۱۹/۵(۱)

نوع پیوند	$\text{C}=\text{O}$	$\text{C}-\text{O}$	$\text{O}-\text{H}$	$\text{N}-\text{O}$	$\text{N}=\text{O}$
آنتالپی پیوند ($\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$)	۷۹۹	۳۸۰	۴۶۲	۲۰۱	۶۰۷

۱۶۶۰ (۴)

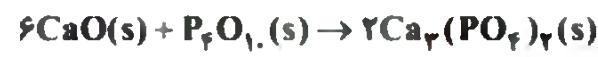
۱۲۳۰ (۳)

۱۱۰۰ (۲)

۸۸۰ (۱)

محاسبه ΔH با توجه به داده‌های تجربی

۷. اگر ۱۴ گرم کلسیم اکسید در واکنش با فسفر (V) اکسید، ۲۱ گرم تولید کند، با فرض این که بازده واکنش $\times ۶$ باشد، ΔH واکنش زیر چند (Ca = ۴۰، O = ۱۶: $\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$) است؟

-۸۴۰ (۴)

-۶۱۰ (۳)

-۴۲۰ (۲)

-۳۰۵ (۱)

۸. با توجه به معادله زیر، ضمن واکنش 800 گرم محلول $5/12$ گرم سود با مقدار کافی محلول سولفوریک اسید، چند کیلوژول گرم تولید می‌شود؟ (NaOH = ۵۶: $\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

۱۶۹ (۴)

۱۲۹ (۳)

۸۴/۵ (۲)

۶۹/۵ (۱)

۹. اگر گرمای حاصل از سوختن ۷ گرم پروبن، ۱۶۶۷ گرم آب را از دمای 51°C در فشار یک اتمسفر، به دمای جوش برساند، ΔH واکنش زیر تقریباً چند کیلوژول است؟ (جرم مولی پروبن را برابر 42 گرم بر مول و ظرفیت گرمای ویژه آب را $21/4$ ژول بر گرم بر درجه سلسیوس در نظر بگیرید)

-۲۰۵۴ (۴)

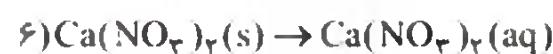
-۴۹۸۲ (۳)

-۴۱۱۷ (۲)

-۳۱۰۸ (۱)

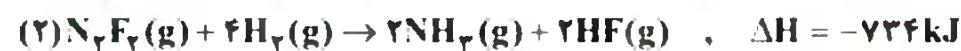
محاسبه ΔH با استفاده از قانون هس

۱۰. با توجه به ΔH معادله‌های (۱) تا (۶)، ΔH معادله (۷) برابر چند کیلوژول است؟

 $\Delta H = a \text{ kJ}$ $\Delta H = b \text{ kJ}$ $\Delta H = c \text{ kJ}$ $\Delta H = d \text{ kJ}$ $\Delta H = e \text{ kJ}$ $\Delta H = f \text{ kJ}$ $\Delta H = ? \text{ kJ}$

$$\frac{a + b + 2e - 2f - 2c - 2d}{2} (۴) \quad \frac{b - a - 2e - 2f + 2c - 2d}{2} (۳) \quad \frac{a + b + e + 2f - c - 2d}{2} (۲) \quad \frac{a - b - 2e + 2f - 2c + d}{2} (۱)$$

۱۱. با توجه به ΔH واکنش‌های زیر و آنتالپی پیوندهای داده شده، میانگین آنتالپی پیوند N – F چند کیلوژول بر مول است؟

نوع پیوند	$\text{N}=\text{N}$	$\text{N}=\text{N}$	$\text{H}-\text{F}$	$\text{H}-\text{H}$
میانگین آنتالپی پیوند ($\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$)	۹۴۲	۴۱۸	۵۶۵	۴۳۰

۲۴۵ (۴)

۲۹۰ (۳)

۲۴۰ (۲)

۲۱۵ (۱)

۱۲. از سوختن کامل مقداری از یک آلکین، ۳ گرم آب و 162 kJ گرم تولید می‌شود. اگر آنتالپی سوختن این آلکین، -1944 kJ باشد، حجم گاز کربن (C = ۱۲، H = ۱، O = ۱۶: $\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$) دی اکسید تولید شده در شرایط STP برابر چند لیتر است؟

۱۶/۸ (۴)

۱۱/۲ (۳)

۸/۴ (۲)

۵/۶ (۱)

۱۳. در واکنش (موازن نشده) زیر، به ازای تولید هر گرم گاز اکسیژن، $\Delta H = 6 \text{ کرما} \approx 6 \text{ کیلوژول}$ است و در مدتی که غلظت $(O_2 = 16 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$ لیتر محلول هیدروژن پراکسید از $8 / 0$ به $3 / 0$ مolar بررسد، چند کیلوژول گرم تولید می‌شود؟

۲۸۴. -۱۹۲ (۴)

۱۹۲ (۳)

۱۹۲. -۹۶ (۲)

۲۸۴. -۹۶ (۱)

۱۴. برای افزایش دمای 20°C کیلوگرم مخلوط گازهای O_2 و CO_2 که $5 / 5$ جرم آن به CO_2 مربوط است، در حدود چند گرم گاز اتان با آنتالپی سوختن $156 \text{ کیلوژول بر مول}$ لازم است بسوزد تا دمای مخلوط گازی 40°C افزایش یابد؟ (جرم مولی اتان برابر 30 گرم بر مول و گرمای ویژه O_2 و CO_2 به ترتیب $92 / 0$ و $84 / 0$ ژول بر گرم بر درجه سلسیوس است؟)

۲۸۲ (۴)

۱۷۰ (۳)

۱۴۱ (۲)

۸۵ (۱)

۱۵. 200 گرم NaOH را در 20°C حل می‌کنیم. اگر آنتالپی انحلال $NaOH$ در آب $13 / 4$ کیلوژول بر مول باشد، پس از حل شدن کامل $NaOH$ در آب، دمای محلول به چند درجه سلسیوس می‌رسد؟ (جرم مولی $NaOH$ برابر 40 گرم بر مول و گرمای ویژه H_2O به ترتیب $0 / 02 / 4$ ژول بر گرم بر درجه سلسیوس است).

۲۷ (۴)

۵۵ (۳)

۷۲ (۲)

۹۵ (۱)

اسیدها و بازها، ثابت یونش و pH

۲۰

زمان پیشنهادی: ۵۰ تا ۷۰ دقیقه

-%

۱. در محلول $25 / 0$ مolar اسید HA ، تعداد مولکول‌های یونیده نشده HA^- ، چهار برابر تعداد یون A^- است. $[H^+]$ در این محلول چند مolar است؟

۰ / ۰۵ (۴)

۰ / ۰۵ (۳)

۰ / ۰۲ (۲)

۰ / ۰۲ (۱)

۲. در ۵ لیتر محلول HCN با درجه یونش $\alpha = 5 \times 10^{-4}$ برابر $10^{-6} \times 2$ مolar باشد. چند گرم از این اسید حل شده است؟ ($HCN = 27 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۱ / ۰۵ (۴)

۵ / ۴ (۳)

۱ / ۰۸ (۲)

۰ / ۰۵ (۱)

۳. به 40 میلی لیتر محلول $25 / 2$ جرمی نیتریک اسید به اندازه‌ای آب اضافه می‌کنیم که حجم محلول به 3 لیتر بررسد. آن گاه $9 / 25$ گرم کلسیم هیدروکسید را در محلول به دست آمده وارد می‌کنیم. در نتیجه $[H^+]$ در محلول حاصل به $0 / 05$ مolar می‌رسد. جگالی محلول اولیه ($N = 14$, $Ca = 40$, $H = 1$, $O = 16$: $\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۱ / ۰۵ (۴)

۱ / ۶ (۳)

۲ / ۵ (۲)

۴ (۱)

ثابت یونش

۴. در محلول $4 / 0$ مolar اسید HA , $[H^+]$ برابر 8×10^{-3} است. ثابت یونش این اسید چقدر است؟

۲ $\times 10^{-3}$ (۴)۱ $\times 10^{-4}$ (۳)۲ $\times 10^{-2}$ (۲)

۱ (۱)

۵. در ۵ لیتر محلول استیک اسید با $C = 12$, $H = 1$, $O = 16$: $\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$ $K_a = 3 / 2 \times 10^{-4}$ و $\alpha = 0 / 02$ چند گرم از این اسید حل شده است؟

۲۴۰ (۴)

۲۲۰ (۳)

۲۱۰ (۲)

۲۰۰ (۱)

۶. 200 میلی لیتر محلول غلیظ استیک اسید با $C = 12$, $H = 1$, $O = 16$: $\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$ را در آب حل کرده و حجم محلول را با افزودن آب به $4 / 5$ لیتر می‌رسانیم. اگر در محلول حاصل، ثابت یونش اسید برابر 10^{-5} باشد، درصد جرمی استیک اسید در محلول غلیظ اولیه آن چقدر است؟

۱۵ (۴)

۳۰ (۳)

۴۵ (۲)

۷۵ (۱)

۷. با استفاده از 300 میلی لیتر محلول 71 جرمی کلسیم هیدروکسید که چگالی آن برابر $1 / 11$ گرم بر میلی لیتر است، چند لیتر محلول استیک اسید را که $[H^+]$ در آن برابر $1 / 8 \times 10^{-5}$ mol.L⁻¹ و ثابت یونش آن برابر $1 / 8 \times 10^{-5}$ است، می‌توان خنثی کرد؟ ($Ca = 40$, $O = 16$, $H = 1$: $\text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۴ / ۵ (۴)

۲۳ (۳)

۰ / ۵ (۲)

۰ / ۲۵ (۱)

pH محلول اسید یا باز

۸. اگر 5 گرم محلول $15 / 15$ جرمی نیتریک اسید را در مقداری آب حل کرده و با افزودن آب، حجم محلول را به 500 میلی لیتر می‌رسانیم، pH محلول حاصل چقدر است؟ ($HNO_3 = 62 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۲ / ۳ (۴)

۱ / ۶ (۳)

۱ / ۳ (۲)

۲ / ۷ (۱)

۹. 10 لیتر گاز NH_3 با چگالی 85 g.L^{-1} را در آب حل کرده و حجم محلول را با افزودن آب به 20 لیتر می‌رسانیم. با فرض اینکه $2 / 2$ از مولکول‌های $(NH_3 = 17 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$ آمونیاک یونیده شده باشد، pH محلول حاصل چقدر است؟

۱۰ / ۳ (۴)

۱۰ / ۲ (۳)

۱۱ / ۳ (۲)

۱۱ / ۷ (۱)

۲۲. جه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- آ) در آب خالص، هرچه $[H^+]$ بیشتر شود، $[OH^-]$ کمتر می‌شود.
- ب) اگر pH دو محلول نیتریک اسید و استیک اسید یکسان باشد، رسانایی الکتریکی محلول نیتریک اسید بیشتر است.
- ب) یک لیتر محلول هیدروسیانیک اسید با $pH = 5$ و یک لیتر محلول نیترو اسید با $pH = 5$ با مقدار یکسانی NaOH واکنش می‌دهند.
- ت) در محلول هیدروسیانیک اسید، اگر غلظت مولی محلول، چهار برابر شود، درجه یونش اسید (در دمای ثابت)، تقریباً نصف می‌شود.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۲۳. در دمای $25^\circ C$ در چهار ظرف جدا از هم (۱) تا (۴)، به ترتیب محلول‌های مربوط به چهار اسید: HCl، HNO_3 ، CH_3COOH و H_2SO_4 قرار دارند و pH هر چهار محلول، یکسان و برابر $2/5$ است. کدام مقایسه در این رابطه درست است؟

- ۱) غلظت مولی هر چهار محلول، یکسان است.
- ۲) رسانایی الکتریکی محلول سولفوریک اسید، بیشتر از سه محلول دیگر است.
- ۳) غلظت مولی محلول سولفوریک اسید، کمتر از همه و محلول استیک اسید، بیشتر از همه است.
- ۴) $[OH^-]$ در محلول استیک اسید در مقایسه با سه محلول دیگر، بیشتر است.

۲۴. کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) محلول شیشه پاک کن همانند محلول آمونیاک، بازی است.
- ۲) واکنش NaOH موجود در لوله بازکن با جربی و اسید چرب، موجب تولید نوعی پاک‌کننده می‌شود.
- ۳) برای افزایش قدرت پاک کردن جربی‌ها، به شوینده‌ها جوش‌شیرین اضافه می‌کنند.
- ۴) سدیم هیدروژن کربنات دارای خاصیت اسیدی است.

۲۵. به بارانی که حاوی باشد، باران اسیدی گفته می‌شود و باران معمولی، حاوی

- ۱) کربنیک اسید - هیچ گونه اسیدی نیست.
- ۲) نیتریک اسید و سولفوریک اسید - کربنیک اسید است.
- ۳) نیتریک اسید و سولفوریک اسید - هیچ گونه اسیدی نیست.
- ۴) مقدار زیادی کربنیک اسید - مقدار ناچیزی کربنیک اسید است.

سینتیک

۲۱

زمان پیشنهادی: ۲۵ تا ۴۰ دقیقه

%

$$1. \text{ با توجه به معادله واکنش } 2N_2O_5(g) \rightarrow 4NO_2(g) + O_2(g) . \text{ کدام رابطه درست است؟}$$

$$\bar{R}_{NO_2} = -2\bar{R}_{N_2O_5} \quad (۱) \quad \frac{\Delta[N_2O_5]}{2\Delta t} = \frac{\Delta[NO_2]}{4\Delta t} \quad (۲) \quad \frac{\Delta[N_2O_5]}{2\Delta t} = -\frac{\Delta[O_2]}{\Delta t} \quad (۳) \quad \bar{R}_{N_2O_5} = 2\bar{R}_{NO_2} \quad (۴)$$

۲. ۴ مول N_2O_5 را در یک ظرف سربسته وارد می‌کنیم تا واکنش $2N_2O_5(g) \rightarrow 4NO_2(g) + O_2(g)$ انجام گیرد. اگر سرعت واکنش در ۱۰ دقیقه اول واکنش برابر $8/0$ مول بر دقیقه و در ۲۰ دقیقه پس از آن، برابر $2/0$ مول بر دقیقه باشد. نیم ساعت پس از آغاز واکنش، چند مول گاز در ظرف واکنش وجود خواهد داشت؟

۷۶(۴)

۷۲(۳)

۶۸(۲)

۶۰(۱)

۳. در یک ظرف سربسته مقداری گاز A وارد می‌کنیم تا با سرعت ثابت به گاز B تبدیل شود. اگر در شکل مقابل ظرف سمت چپ، دقیقه سیام و ظرف سمت راست، دقیقه چهل و پنجم واکنش را نشان دهند، چند دقیقه پس از آغاز واکنش، $79/0$ از مقدار اولیه گاز A مصرف می‌شود؟

۱۰۸(۲)

۱۸۸(۴)

۶۸(۱)

۱۴۴(۳)

۴. در ۳ لیتر محلول هیدرولوریک اسید با $pH = 2/0$. یک میله از جنس آلومینیم وارد کردیم. پس از گذشت ۴۰ ثانیه، pH محلول به $4/0$ رسید. با فرض ثابت ماندن حجم محلول اسید، سرعت واکنش انجام شده چند مول بر دقیقه است؟

۱/۶(۲)

۰/۱(۴)

۱/۲(۱)

۰/۲(۳)

۵. ۶ گرم محلول $20/20$ جرمی سدیم هیدرولوریک اسید را با آهن (III) کلرید وارد واکنش می‌کنیم. در مدت ۱۵۰ ثانیه، $14/40$ از $NaOH$ موجود در محلول مصرف می‌شود سرعت متوسط مصرف آهن (III) کلرید در این مدت، چند مول بر دقیقه است؟

۰/۰۱۶(۴)

۰/۱۶(۳)

۰/۴(۲)

۰/۰۴(۱)

۳ بخش مبحثی: بسیاری از مباحث شیمی در کتاب‌های درسی جدید، بدجور پخش و پلاشده‌اند. مثلًاً شیمی آکی در ۵ فصل از کل ۱۰ فصل شیمی ارائه شده است؛ فصل‌های ۱ و ۲، ۳ و ۴ شیمی یازدهم و فصل ۱ و ۴ شیمی دوازدهم. بنابراین وقتی فصل به فصل آزمون می‌دهید، در این گونه مباحث به درستی به چالش کشیده نمی‌شود. ماکل شیمی را به ۱۰ مبحث تقسیم کردیم (فارغ از این‌که هر مبحث در کدام فصل یا فصول کتاب درسی ارائه شده) و برای هر مبحث، یک درسنامه ویژه و جمع و جور و جذاب و یک آزمون مبحثی گذاشتیم تا قبل از شروع آزمون‌های جامع، خود را در هریک از مباحث به چالش بکشید.

۴ بخش جامع: چهار آزمون جامع از کل شیمی دهم، چهار آزمون جامع از کل شیمی یازدهم، چهار آزمون جامع از کل شیمی دوازدهم و در نهایت: ۹ آزمون عین کنکور. با حل این ۲۱ آزمون، آماده مواجه شدن با یک آزمون جامع منحصر به فرد، یعنی کنکور خواهید بود، بی‌هیچ نگرانی و با بالاترین درجه از اطمینان.

آیا در کنکور، سؤال خارج از کتاب درسی داده می‌شود؟

پاسخ این پرسشن را همه می‌دانند! اصلاً مگه می‌شه سؤال خارج از کتاب درسی داد؟! اما! اما! تعداد زیادی از تست‌های ارائه شده در کنکور، براساس مطالب و نکاتی طراحی شده‌اند که عیناً در کتاب درسی نیامده‌اند. اما قابل استنباط از مطالب مندرج در کتاب درسی هستند. در این کتاب، این موضوع با ظرافت و دقیق بی‌نظیری در نظر گرفته شده است.

در ضمن، برخی افراد غیرکارشناس، آموزش برخی از قواعد در این کتاب را ممکن است خارج از محدوده کتاب درسی تلقی کنند. اما این طور نیست. به عنوان مثال، در مورد «شکل هندسی»، کتاب درسی شکل هندسی مولکول‌های زیادی را نشان داده و معرفی کرده، اما عنوان شکل هندسی را در مواردی غیر از خطوط و خمیده، مطرح نکرده است و آزاردهنده‌تر این‌که نحوه تعیین شکل هندسی را هم ارائه نکرده است.

حالا مادرانه داریم؛ یا بگیم که این موارد را طوطی وار حفظ کنید!! یا این‌که آموزش دهیم که چگونه می‌توان در محدوده مولکول‌ها و یون‌هایی که شکل هندسی آن‌ها در کتاب درسی آمده است، از راه مفهومی و اصولی به شکل هندسی آن‌ها برسید. ما راه دوم را دنبال کرده‌ایم. نزدیک به ۲۰ سال تجربه مؤلفین این کتاب همواره نمایانگر این حقیقت بوده است که دانش آموزانی در درس شیمی کنکور موفقیت چشمگیری داشته‌اند که حفظیات را حفظ کرده، اما مفاهیم قابل فهم را عمیقاً یاد گرفته و فهمیده‌اند. چه کتاب درسی مسیر فهمیدن آن‌ها را ارائه کرده باشد و چه نکرده باشد.

تیم قدرتمندی که در تألیف ویراستاری این کتاب، با جان ودل مرا همراهی کردند:

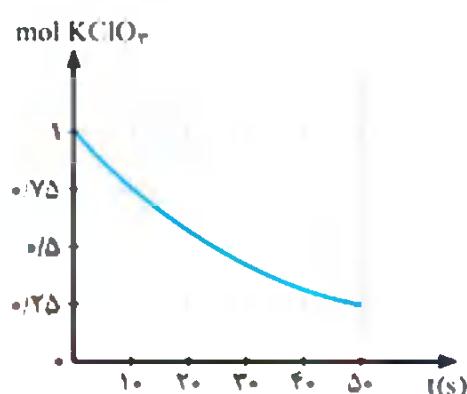
- آقایان دکتر نصیرزاده، زیرگ و هداوند که هر کدام به سهم خویش در فراهم شدن آزمون‌های این کتاب سنگ تمام گذاشتند.
- آقای هادیان فرد مدیر شیمی گروه مازو همکارانشان که صمیمانه و با تمام توان برای فراهم شدن این کتاب مرا همراهی کردند.
- آقای زهره‌وند استاد شیمی دبیرستان‌های علامه حلی ۱ و انرژی اتمی که در تکمیل و ویرایش مجدد آزمون‌های کتاب جانانه کوشیدند.
- گروه ویراستاری ارزشمند مهره‌ماه. آقای یاسر راش (مسئول ویراستاری) و سایر دوستان عزیزم که در چند مرحله با جذیت و خستگی ناپذیری مثال‌زدنی به ویرایش اثر پرداختند.
- گروه تولید بی‌نظیر مهره‌ماه با مدیریت بی‌نظیر سرکارخانم تاجداری و بهترین مدیرفنی دنیا. آقای صفائی و خانم مهسا حضرتی دستیار اجرایی واحد تولید که در حروف چینی و صفحه‌آرایی این کتاب، مثل همیشه عالی بودند و کارشان، شایسته بالاترین درجه تقدیر است.
- هنرمندان قدرتمند واحد هنری به ویژه مسئول واحد هنری آقای فرهادی عزیز.

مارانقد کنید!

از همکاران گرامی و مشاورین ارجمند و همین‌طور، دانش آموزان عزیز صمیمانه درخواست می‌کنم نظرات اصلاحی خود را با یکی از روش‌های زیر به دست این جانب برسانید:

۱) روابط عمومی مهره‌ماه

۲) از طریق ایمیل: anoushe.chemistry@gmail.com

۶. با توجه به نمودار رو به رو، به تقریب چند ثانیه زمان لازم است تا ۱۵ لیتر گاز O_2 با چگالی 1 g.L^{-1} از $(O = 16\text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$

تجزیه پتانسیم کلرات به دست آید؟

۴۵ (۱)

۲۰ (۲)

۲۵ (۳)

۱۰ (۴)

۷. ۸ مول N_2O_5 را در یک ظرف ۳۰ لیتری وارد می‌کنیم تا واکنش گازی $2N_2O_5(g) \rightarrow 4NO_2(g) + O_2(g)$ انجام گیرد. ۲۰ ثانیه پس از آغاز واکنش.

۸. ۷ مول گاز در ظرف واکنش وجود دارد. اگر سرعت متوسط تولید NO_2 در این مدت برابر $12\text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$ باشد، ۸ چند مول است؟

۰/۸ (۴)

۰/۶ (۳)

۰/۲ (۲)

۱/۲ (۱)

۹. در یک ظرف سربسته، ۱۰ مول گاز O_2 و ۴ مول گاز NO_2 را وارد می‌کنیم تا واکنش: $4NO_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2N_2O_5(g)$ انجام گیرد. با توجه به جدول زیر، اگر

سرعت واکنش بعد از دقیقه دهم واکنش ثابت بماند چند دقیقه پس از آغاز واکنش، تعداد مول NO_2 و O_2 برابر هم می‌شود؟

(شیوه‌سازی از خارج تجربی ۹۳)

زمان (min)	۰	۵	۱۰	۱۵
mol NO_2	۱۰	۹/۶۸	۹/۴۴	۹/۲۸
mol O_2	۴	۳/۹۲	۳/۸۶	۳/۸۲

۱۸۴/۵ (۴)

۲۴۲/۵ (۳)

۱۷۴/۵ (۲)

۲۳۲/۵ (۱)

۱۰. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) وجود بنزویک اسید در تمشك و توتفرنگی، موجب گندیدن سریع تو آنها می‌شود.

ب) آهن داغ و سرخ شده در هوا می‌سوزد.

پ) افزایش دما سرعت واکنش‌های گرم‌گیر و گرماده را به ترتیب، افزایش و کاهش می‌دهد.

ت) لیکوین در بدن، با کاهش فعالیت رادیکال‌ها، سرعت واکنش‌های ناخواسته را کاهش می‌دهد.

ث) شب منحنی تغییرات مول - زمان در دمای بالاتر و در حضور کاتالیزگر، بیشتر می‌شود.

۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱. یک میله آلومینیمی به جرم ۲۰۰ گرم را در ۵ لیتر محلول 8 M مولار مس (III) سولفات وارد می‌کنیم. اگر پس از ۵ دقیقه، جرم میله به 246 g بررسد، سرعت متوسط مصرف یون Cu^{2+} در این ۵ دقیقه، چند مول بر دقیقه است؟

۰/۴ (۴)

۰/۳ (۳)

۰/۲ (۲)

۰/۱۵ (۱)

۱۲. در واکنشی با $\Delta H = -30\text{ kJ}$. مجموع انرژی فعال‌سازی واکنش‌های رفت و برگشت، برابر 110 kJ است. اگر انرژی فعال‌سازی واکنش رفت در حضور کاتالیزگر معینی، نصف شود. مقدار انرژی فعال‌سازی برگشت در حضور همین کاتالیزگر، چند کیلوژول است؟

۲۵ (۴)

۵۵ (۳)

۵۰ (۲)

۴۰ (۱)

۱۳. چند مورد از عبارت‌های زیر، تادرست است؟

آ) کاتالیزگر در واکنش شرکت نمی‌کند.

ب) کاتالیزگر انرژی‌های فعال‌سازی رفت و برگشت را به یک نسبت کاهش می‌دهد.

پ) بین دو واکنش، آن که گرماده‌تر است، در شرایط یکسان، سریع‌تر است.

ت) کاتالیزگر کارایی خود را پس از مدتی، به تدریج از دست می‌دهد.

ث) با افزایش دما، انرژی فعال‌سازی واکنش کم‌تر شده و سرعت واکنش بیشتر می‌شود.

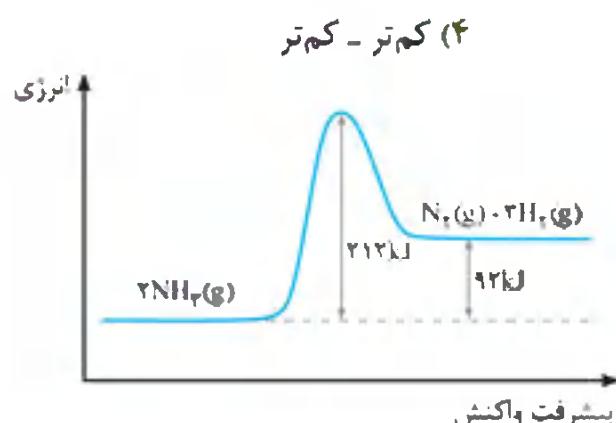
۲ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۱ (۱)

۱۴. در یک واکنش برگشت پذیر گرم‌گیر، مجموع آنتالپی پیوندهای موجود در فراورده‌ها در مقایسه با مجموع آنتالپی پیوندهای موجود در واکنش دهنده‌ها، و E_a واکنش در مقایسه با ΔH واکنش، است.

۱) کم‌تر - بیشتر

۲) بیشتر - کم‌تر

۳) بیشتر - بیشتر

۱۵. با توجه به نمودار رو به رو، اگر انرژی فعال‌سازی واکنش: $(g) \rightarrow N_2(g) + 2H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$ در

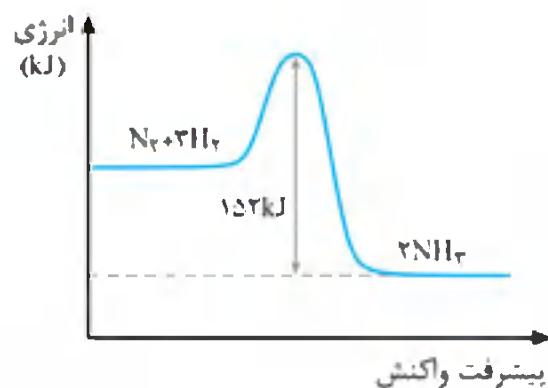
حضور کاتالیزگر Fe نصف شود. انرژی فعال‌سازی واکنش: $N_2(g) + 2H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g)$ در حضور کاتالیزگر Fe چند کیلوژول است؟

۲۰ (۲)

۱۴ (۴)

۶۰ (۱)

۲۸ (۳)

۱۵. با توجه به نمودار رو به رو، اگر آنتالپی پیوندهای $N - H$ و $H - H$ برابر باشد، جمع جبری انرژی فعال سازی و ΔH واکنش زیر چند کیلوژول است؟
 $N_2(g) + 2H_2(g) \rightarrow 2NH_2(g)$

- (۱) -۲۸ (۲) -۳۲ (۳) +۲۸ (۴) +۳۲

تعادل

۲۲

زمان پیشنهادی: ۲۵ تا ۳۵ دقیقه

۱. ۰ مول گاز هیدروژن فلورید را در مقداری آب در دمای $25^\circ C$ حل می کنیم. به طوری که حجم محلول به دست آمده، یک لیتر می شود. چه تعداد از عبارت های زیر در مورد تعادل برقرار شده و سامانه مربوط به آن، درست است؟

- (آ) یونیده شدن مولکول های HF در حالت تعادل نیز ادامه دارد.
 (ب) یکای ثابت تعادل برقرار شده، $1 \cdot L \cdot mol^{-1}$ است.
 (پ) با حل کردن مقدار بیشتری HF در محلول، مقدار ثابت تعادل افزایش می یابد.
 (ت) $[HF]$ در محلول حاصل، برابر ۰.۰ مول بر لیتر است.
 (ث) در محلول به دست آمده، $[H^+] \cdot [OH^-]$ برابر 10^{-14} است.

- ۵(۴) ۴(۳) ۲(۲) ۲(۱)

۲. در ظرف شماره (۱)، یک مول HF را در یک لیتر آب و در ظرف شماره (۲)، دو مول HF را در یک لیتر آب حل می کنیم و دمای هر دو محلول به دست آمده، برابر $25^\circ C$ است. چه تعداد از عبارت های زیر در رابطه با محلول های حاصل درست است؟

- (آ) K_w اسید در دو محلول، یکسان است.
 (ب) $[H^+]$ در دو محلول، یکسان است.
 (پ) pH محلول (۱)، بزرگ تر از محلول (۲) است.
 (ت) درجه یونش اسید در محلول (۲)، بیشتر است.

- ۴(۴) ۲(۳) ۲(۲) ۱(۱)

۳. مقدار ۸ گرم گاز هیدروژن فلورید را در مقداری آب حل کرده و با افزودن آب، حجم محلول را به ۴ لیتر می رسانیم. اگر در محلول به دست آمده، $[F^-]$ برابر $0.02 \cdot mol$ مولار باشد، مقدار تقریبی ثابت یونش هیدروفلوریک اسید در این شرایط چقدر است؟ ($HF = 20 \cdot g \cdot mol^{-1}$)

- 4×10^{-4} (۴) 10^{-3} (۳) 10^{-5} (۲) 4×10^{-5} (۱)

۴. در یک ظرف ۲ لیتری مقداری گاز N_2O_5 وارد می کنیم تا تعادل: $2N_2O_5(g) \rightleftharpoons 4NO_2(g) + O_2(g)$ برقرار شود. اگر در حالت تعادل، تعداد مول گازهای NO_2 و O_2 به ترتیب برابر $0.8 \cdot mol$ و $0.16 \cdot mol$ باشد، ثابت تعادل این واکنش چقدر است؟

- 2×10^{-5} (۴) 4×10^{-6} (۳) 2×10^{-6} (۲) 10^{-6} (۱)

۵. در یک ظرف ۳ لیتری، $3/2$ مول گاز N_2 و $9/4$ مول گاز H_2 را وارد می کنیم تا تعادل زیر برقرار شود. غلظت آمونیاک $N_2(g) + 3H_2(g) \rightleftharpoons 2NH_3(g)$ برابر $2 \cdot mol$ مولار باشد. ثابت تعادل این واکنش چقدر است؟

- 5×10^{-3} (۴) 10^{-3} (۳) 2×10^{-3} (۲) 10^{-2} (۱)

۶. در یک ظرف ۲ لیتری، $8/0$ مول SO_2 و $7/0$ مول O_2 را وارد می کنیم تا تعادل زیر برقرار شود. اگر مجموع تعداد مول گاز در ظرف واکنش در حالت تعادل، برابر $2/1$ مول باشد، ثابت تعادل این واکنش چقدر است؟ $2SO_2(g) + O_2(g) \rightleftharpoons 2SO_3(g)$

- ۴۵(۴) ۴۰(۳) ۳۶(۲) ۵۵(۱)

۷. یک مول N_2O_5 را در یک ظرف دو لیتری وارد می کنیم تا تعادل گازی زیر برقرار شود. اگر بازده واکنش تعادلی انجام شده 0.2 باشد، تعداد مولکول فراورده ها در لحظه برقراری تعادل چقدر است؟ $2N_2O_5(g) \rightleftharpoons 4NO_2(g) + O_2(g)$

- $2/0.1 \times 10^{-3}$ (۴) $6/0.2 \times 10^{-3}$ (۳) $4/81 \times 10^{-3}$ (۲) $7/82 \times 10^{-3}$ (۱)

۲۳. در یک ظرف ۵ لیتری ۰.۰ مول NO_2 وجود دارد. چند مول N_2O_4 باید وارد این ظرف کنیم تا با گذشت زمان، مقدار NO_2 و N_2O_4 دچار تغییر نشود؟

۱ (۴)

۰ / ۸ (۳)

۰ / ۴ (۲)

۰ / ۲ (۱)

۲۴. در یک ظرف یکلیتری، ۹۲ گرم N_2O_4 با ۴۶ گرم NO_2 در تعادل زیر قرار دارند. هرگاه در دمای ثابت، ۶ مول N_2O_4 وارد ظرف واکنش کنیم، پس ($N = ۱۴, O = ۱۶ : \text{g} \cdot \text{mol}^{-۱}$) از جابه‌جایی تعادل و برقراری تعادل جدید، چند مول گاز در سامانه تعادلی وجود دارد؟

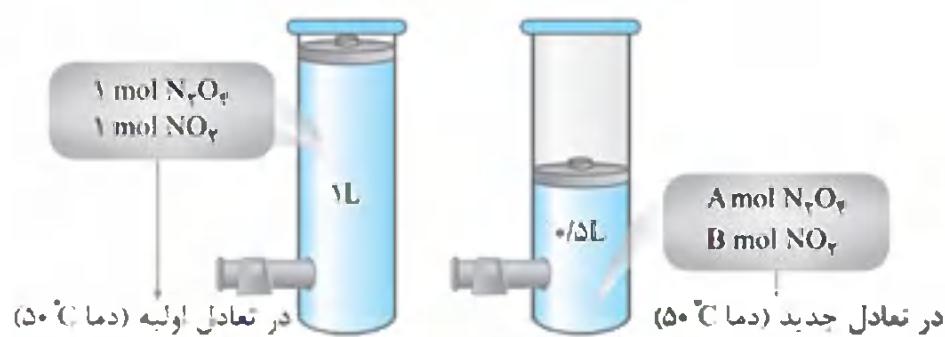
۹ (۴)

۸ / ۷۵ (۳)

۸ / ۲۵ (۲)

۸ (۱)

۲۵. با توجه به شکل مقابل که به جابه‌جایی در تعادل $2\text{NO}_2(g) \rightleftharpoons \text{N}_2\text{O}_4(g)$ ثابت مربوط است، آ برابر چه عددی است؟

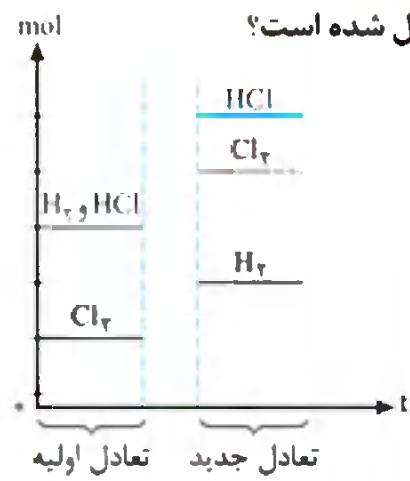
۱ / ۱۲۵ (۱)

- / ۵ (۲)

۰ / ۸۵ (۳)

۱ / ۱۵ (۴)

۲۶. با توجه به شکل روبرو، در تعادل اولیه مربوط به واکنش $\text{H}_2(g) + \text{Cl}_2(g) \rightleftharpoons 2\text{HCl}(g), \Delta H < 0$ چه تغییری اعمال شده است؟

۱) وارد کردن مقداری از یکی از واکنش دهنده‌ها در سامانه

۲) خارج کردن مقداری از یکی از واکنش دهنده‌ها از سامانه

۳) کاهش حجم ظرف

۴) کاهش دمای سامانه

۲۷. ثابت تعادل یک واکنش برگشت‌پذیر شامل دو ماده گازی شکل، در دمای 200°C برابر $1/2\text{L}\cdot\text{mol}^{-۱}$ است. کدام گزینه درباره این واکنش و تعادل برقرار شده در آن، درست است؟

۱) تغییر فشار در سامانه تعادلی آن، موجب جابه‌جایی تعادل نمی‌شود.

۲) با افزایش دما، تعادل به سمت راست جابه‌جا می‌شود.

۳) با افزایش حجم سامانه در دمای ثابت، غلظت واکنش دهنده افزایش می‌یابد.

۴) با افزایش فشار در دمای ثابت، مقدار فراورده در تعادل جدید، بیشتر از تعادل اولیه خواهد بود.

۲۸. واکنش $2\text{NO}_2(g) \rightleftharpoons \text{N}_2\text{O}_4(g) + Q$ در دمای معینی به تعادل رسیده است. کدام گزینه در این رابطه، نادرست است؟

۱) با افزایش دما، مخلوط گازی پرنگ‌تر می‌شود.

۲) با وارد کردن مقداری گاز N_2O_4 ، مخلوط تعادلی جدید پرنگ‌تر از تعادل اولیه می‌شود.

۳) با وارد کردن مقداری گاز NO_2 ، مخلوط تعادلی جدید پرنگ‌تر از تعادل اولیه می‌شود.

۴) با افزایش فشار در دمای ثابت، $[\text{NO}_2]$ کمتر می‌شود.

۲۹. در واکنش در حال تعادل $2\text{SO}_2(g) + \text{O}_2(g) \rightleftharpoons 2\text{SO}_3(g)$ ، موجب می‌شود تعادل در جهت جابه‌جا شود. در تعادل جدیدی که برقرار می‌شود.

۱) وارد کردن مقداری O_2 - رفت - مجموع تعداد مول SO_2 و SO_3 تغییر نمی‌کند.

۲) افزایش حجم ظرف در دمای ثابت - برگشت - غلظت O_2 و SO_2 بیشتر از تعادل اولیه می‌شود.

۳) افزایش دما - برگشت - مجموع تعداد مول گاز در ظرف واکنش تغییر نمی‌کند.

۴) افزایش فشار در دمای ثابت - رفت - غلظت O_2 و SO_2 کمتر از تعادل اولیه می‌شود.

۳۰. در واکنش گازهای نیتروزن و هیدروژن برای تولید آمونیاک، در کدام یک از شرایط زیر، درصد مولی NH_3 در مخلوط تعادلی بیشتر است؟

۱) دمای 250°C ، فشار 100 اتمسفر، بدون کاتالیزگر

۲) دمای 450°C ، فشار 100 اتمسفر، با کاتالیزگر Fe

۳) دمای 250°C ، فشار 50 اتمسفر، با کاتالیزگر Fe

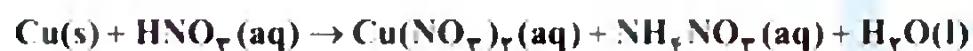
الکتروشیمی

۲۳

زمان پیشنهادی: ۱۵۰ تا ۱۴۵ دقیقه

-%

$$(H_2O = 18 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با واکنش داده شده درست است؟

آ) اتم Cu اکسید شده و نقش کاهنده را دارد.

ب) ۷۰٪ از اتم‌های نیتروزن کاهش می‌یابند.

پ) پس از موازنۀ معادله واکنش، مجموع ضرایب فراورده‌ها برابر ۱۰ است.

ت) به ازای مصرف هر لیتر محلول ۴٪ مولار نیتریک اسید، ۲/۱۶ گرم H₂O تولید می‌شود.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

در چه تعداد از ترکیب‌های زیر، عدد اکسایش عنصری که زیر آن خط کشیده شده، درست نوشته شده است؟

ترکیب	HPO ₄ ²⁻	K ₂ Cr ₂ O ₇	Pb(CO ₃) ₂	(NH ₄) ₂ C ₂ O ₄
عدد اکسایش عنصر مشخص شده	+۵	+۶	+۲	+۳

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

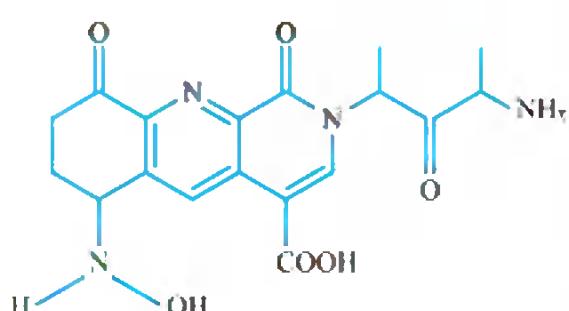
مجموع عدددهای اکسایش اتم‌های کربن و نیتروزن در ترکیب رو به رو چقدر است؟

-۱۱(۱)

-۱۰(۲)

-۸(۳)

-۶(۴)

اگر ترکیب آلی حاصل از واکنش اگزالیک اسید با مقدار اضافی ۱-پنتانول به طور کامل بسوزد، مجموع تغییر عدد اکسایش اتم‌های کربن در این واکنش چقدر است؟

۶۲(۴)

۵۸(۳)

۳۸(۲)

۳۴(۱)

چه تعداد از واکنش‌های زیر انجام پذیر است؟

۵(۴)

۴(۳)

۲(۲)

۲(۱)

با توجه به مقادیر E° ارائه شده، چه تعداد از واکنش‌های زیر قابل انجام است؟

$$E^\circ_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}} = -0.44 \text{ V} \quad E^\circ_{\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}} = +0.77 \text{ V} \quad E^\circ_{\text{I}_2/\text{I}^-} = +0.54 \text{ V} \quad E^\circ_{\text{Ag}^+/\text{Ag}} = +0.8 \text{ V}$$

$$E^\circ_{\text{Sn}^{2+}/\text{Sn}} = -0.14 \text{ V} \quad E^\circ_{\text{Sn}^{4+}/\text{Sn}^{2+}} = +0.15 \text{ V} \quad E^\circ_{\text{Ni}^{2+}/\text{Ni}} = -0.25 \text{ V}$$

(مقادیر E° بر حسب ولت)

۵(۴)

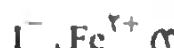
۴(۳)

۲(۲)

۲(۱)

با توجه به مقادیر E° ارائه شده، از میان گونه‌های Cu, Sn²⁺, Fe²⁺, I⁻, Ni²⁺ و Sn⁴⁺ قوی‌ترین اکسیده و قوی‌ترین کاهنده به ترتیب کدام است؟ (از

مقادیر E° که در تست بالا داده شده، استفاده شود.)

یک تیغه آهنی ۲۰۰ گرمی را در ۸۰۰ میلی‌لیتر محلول ۵٪ مولار آهن (III) کلرید وارد می‌کنیم تا واکنش اکسایش Fe و کاهش Fe³⁺ صورت گیرد.جرم تیغه آهنی در پایان واکنش جند گرم می‌شود: (Fe = ۵۶ g · mol⁻¹) (Fe = ۵۶ g · mol⁻¹)

۱۸۸/۸(۴)

۱۷۷/۶(۳)

۱۵۵/۲(۲)

۱۴۴/۸(۱)

سلول گالوانی آلومینیم و SHE در آغاز کار سلول، ۶ لیتر محلول هیدروکلریک اسید با pH = ۰ می‌باشد. در نیم‌سلول هیدروژن وجود دارد. اگر در پایان کار سلول ۱۰٪ جرم تیغه آهنی کاسته شده باشد، pH محلول موجود در SHE به چند می‌رسد؟ (Al = ۲۷ g · mol⁻¹)

۰/۷(۴)

۰/۵(۳)

۰/۳(۲)

۰/۱(۱)

۱۰. یک تیغه ۴۰۰ گرمی از جنس فلز آلومینیم را در ۸۰۰ میلی‌لیتر محلول CuSO_4 با چگالی $۲/۴$ گرم بر میلی‌لیتر قرار می‌دهیم. هنگامی که $۲۵/۲$ از یون‌های Cu^{2+} موجود در محلول اولیه کاهش پیدا کرده باشند، جرم تیغه به چند گرم می‌رسد؟ (حجم محلول ثابت فرض شود.)

$$(M_{\text{Al}} = ۲۷, M_{\text{Cu}} = ۶۴, M_{\text{S}} = ۳۲, M_{\text{O}} = ۱۶ : \text{g} \cdot \text{mol}^{-۱})$$

$$۴۵۵/۲ (۱) \quad ۳۳۲/۸ (۲) \quad ۴۳۶ (۳) \quad ۵۳۸ (۴)$$

$$(E^\circ_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}} = -۰/۴۴ \text{V})$$

۱۱. چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با سلول آهن – هیدروژن (SHE) درست است؟

آ) در مدار بیرونی سلول، الکترون‌ها به سمت SHE می‌روند.

ب) یون‌های Fe^{2+} با عبور از دیواره متخلخل، به سمت تیغه آندی می‌روند.

پ) pH محلول واقع در SHE، کاهش می‌یابد.

ت) جرم الکترود آندی، کم‌تر شده و جرم الکترود کاتدی، بیشتر می‌شود.

$$۴ (۱) \quad ۲ (۲) \quad ۴ (۳) \quad ۲ (۴)$$

$$(H_2O = ۱۸ \text{ g} \cdot \text{mol}^{-۱})$$

۱۲. چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با سلول سوختی هیدروژن – اکسیژن درست است؟

آ) گاز هیدروژن در قطب (+)، اکسایش می‌یابد.

ب) جرم آند و کاتد دچار تغییر نمی‌شود.

پ) در کاتد نیم واکنش $(\text{g}) + ۴\text{H}^+ (\text{aq}) + ۴e^- \rightarrow ۲\text{H}_2\text{O} (\text{g})$ انجام می‌گیرد.

ت) بهارای تشکیل هر $۷/۲$ گرم آب، $۴/۰$ مول الکترون از طریق مدار بیرونی جابه‌جا می‌شود.

ث) از سه جزء اصلی شامل کاتد، آند و یک غشاء مبادله‌کننده یون هیدروژنیوم تشکیل می‌شود.

$$۵ (۱) \quad ۴ (۲) \quad ۴ (۳) \quad ۲ (۴)$$

۱۳. در رابطه با سلول الکترولیتی که در آن سدیم کلرید مذاب ریخته شده است، کدام گزینه نادرست است؟

$$E^\circ_{\text{Na}^+/\text{Na}} = -۲/۷۲ \text{V}, E^\circ_{\text{Cl}_7/۷\text{Cl}^-} = +۱/۳۶ \text{V}, E^\circ_{\text{Pt}^{2+}/\text{Pt}} = +۱/۲ \text{V}$$

$$(E^\circ_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}} = -۰/۴۴ \text{V})$$

۱) اگر از دو لکترود گرافیتی استفاده شود، در قطب مثبت، گاز کلر و در قطب منفی، فلز سدیم حاصل می‌شود.

۲) اگر از دو لکترود پلاتینی استفاده شود، در آند گاز کلرو در کاتد، فلز سدیم حاصل می‌شود.

۳) اگر از دو لکترود آهنی استفاده شود، فلز سدیم حاصل می‌شود، اما گاز کلر بدید نمی‌آید.

۴) اگر از کاتد آهنی و آند گرافیتی استفاده شود، هم گاز کلر بدید می‌آید و هم فلز سدیم.

۱۴. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

۱) در سلول الکترولیتی بر قکافت آب، در قطب منفی گاز اکسیژن تولید می‌شود.

۲) نیم واکنش آندی در بر قکافت آب، به صورت $۴\text{H}^+ + \text{O}_2 \rightarrow ۲\text{H}_2\text{O}$ نوشته می‌شود.

۳) هر الکترولیت موجود در یک سلول الکترولیتی، یک محلول بونی است.

۴) فلز سدیم واکنش بذیرتر از لیتیم است، پس $E^\circ_{\text{Li}^+/\text{Li}} < E^\circ_{\text{Na}^+/\text{Na}}$ است.

۱۵. وقتی آهن در هوای مرطوب خوردگی می‌شود، نیم واکنش انجام شده در کاتد کدام است و جرم آب مصرف شده ضمن تبدیل $۲/۴$ گرم آهن به زنگ آهن

$$(H_2O = ۱۸, M_{\text{Fe}} = ۵۶ : \text{g} \cdot \text{mol}^{-۱})$$

$$۵/۴ \cdot O_2 + ۴e^- + ۲H_2O \rightarrow ۴OH^- (۱)$$

$$۱۰/۸ \cdot O_2 + ۴e^- + ۲H_2O \rightarrow ۴OH^- (۲)$$

$$۱۰/۸ \cdot O_2 + ۴e^- + ۴H^+ \rightarrow ۲H_2O (۳)$$

۱۶. چه تعداد از فرایندهای زیر در تهیه فلز متیزیم از آب دریا انجام داده می‌شود؟

آ) اثردادن هیدروکلریک اسید بر محلول متیزیم هیدروکسید

ب) حذف آب از محلول متیزیم کلرید و خشک کردن آن

ت) بر قکافت محلول متیزیم کلرید

پ) وارد کردن آب دریا در یک محلول بازی

ث) استفاده از گاز کلر برای تهیه محلول هیدروکلریک اسید

$$۵ (۱) \quad ۴ (۲) \quad ۲ (۳) \quad ۲ (۴)$$

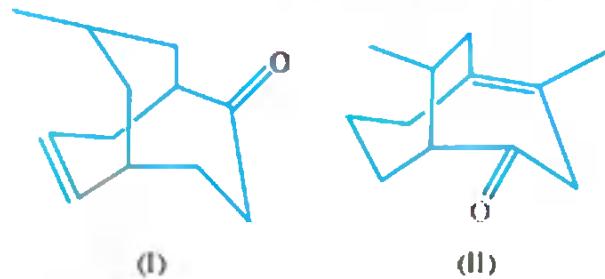
۱۷. در فرایند خوردگی حلبی خراسیده شده در هوای مرطوب، نقش آندو نقش آندو است.

۱) فلز قلع – فلز آهن – کم‌تر

۲) فلز آهن – اکسیژن – بیشتر

۳) فلز آهن – فلز قلع – بیشتر

۱۶. کدام مطلب دربارهٔ ترکیب‌های با ساختارهای نقطعه - خط، زیر، درست است؟ ($H = 1, C = 12, O = 16, Br = 80: g/mol^{-1}$)

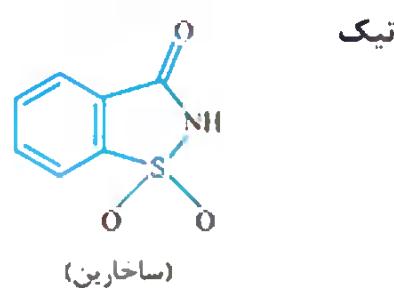
۱) تفاوت جرم مولی دو ترکیب برابر ۱ گرم بر مول است.

۲) ۸/۹ گرم از ترکیب (I) با ۱۶ گرم (I) Br_2 واکنش می‌دهد.

۳) دو ترکیب همبار می‌باشند و در هر دوی آنها گروه عاملی کتونی مشاهده می‌شود.

۴) ضمن سوختن کامل ۸/۹ گرم ترکیب (I) ۱۱/۷۶ لیتر گاز CO_2 در شرایط STP تولید می‌شود.

۱۷. ساخارین، قندی مصنوعی با فرمول شیمیایی — است. این ماده گرد بسیار سفیدی است که جزو ترکیب‌های آروماتیک و — نفتالن، دارای دو حلقه با تعداد اتم یکسان نیست.

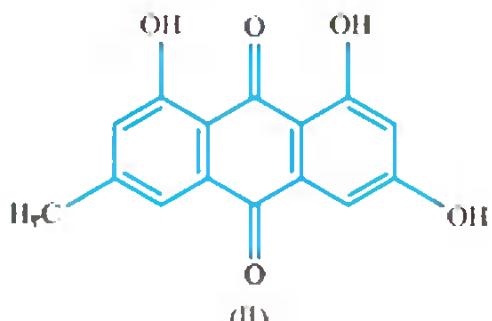
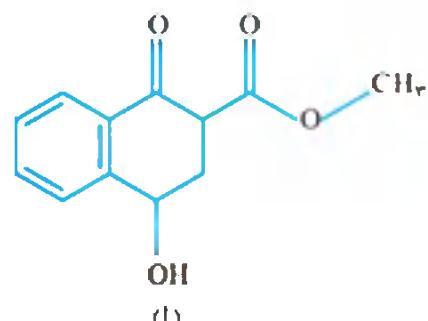
$C_7H_4NO_3S$ (۲) - نبوده - همانند

$C_7H_5NO_3S$ (۴) - بوده - همانند

$C_7H_5NO_3S$ (۱) - بوده - برخلاف

$C_7H_4NO_3S$ (۳) - نبوده - برخلاف

۱۸. با توجه به ساختار دو ترکیب زیر چند مورد از مطالعه زیر درست می‌باشد:

• تعداد هیدروژن‌های ترکیب (II) بیشتر از تعداد هیدروژن‌های ترکیب (I) می‌باشد.

• تعداد گروه‌های عاملی کتونی ترکیب (II) بیشتر از تعداد گروه عاملی کتونی ترکیب (I) می‌باشد.

• هر دو ترکیب آروماتیک بوده و در اثر حل شدن در آب قادر به تشکیل پیوند هیدروژنی می‌باشند.

• درصد جرمی کربن در ترکیب (I) ۲۵٪ بیشتر از درصد جرمی کربن در ترکیب (II) است.

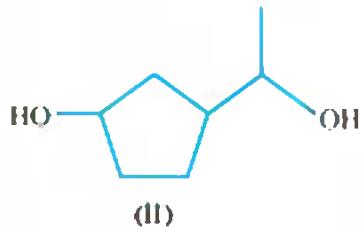
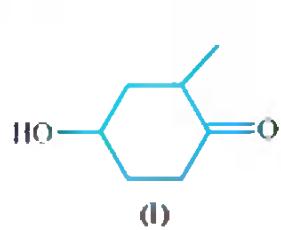
۱(۴)

۲(۳)

۳(۲)

۴(۱)

۱۹. فرمول مولکولی ترکیب آلی حاصل از واکنش ۱-بوتanol با پروپانوئیک اسید کدام است و این ترکیب با کدامیک از دو ترکیب (I) یا (II) ایزومر است؟

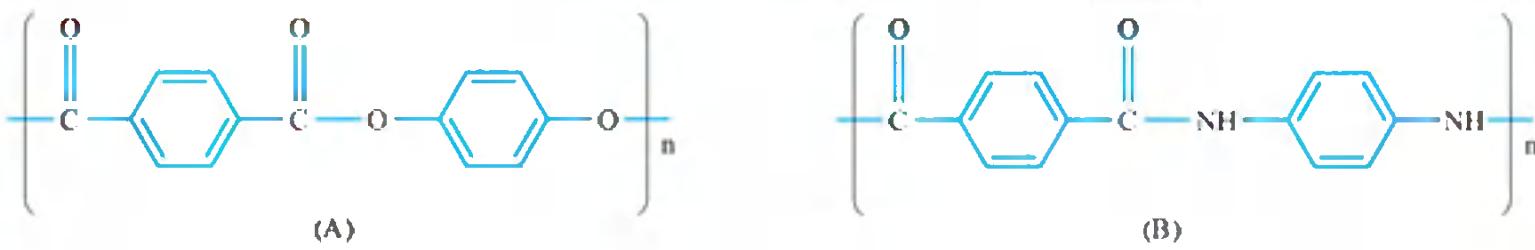
(I). $C_7H_{14}O_2$ (۱)

(I). $C_7H_{12}O_2$ (۲)

(II). $C_7H_{14}O_2$ (۳)

(II). $C_7H_{12}O_2$ (۴)

۲۰. با توجه به شکل‌های زیر، کدام مطلب نادرست است? ($O = 16, N = 14, C = 12, H = 1: g/mol^{-1}$)

۱) شمار نوع عناصر سازنده پلی‌آمید (B) از شمار نوع عناصر سازنده پلی‌استر (A) بیشتر است.

۲) در پلی‌آمید (B) برخلاف پلی‌استر (A)، بین مولکول‌ها امکان برقراری پیوند هیدروژنی وجود دارد.

۳) اگر n در هر دو پلیمر برابر ۸۰۰ باشد، تفاوت جرم مولی دو پلیمر برابر ۳۲۰۰ گرم بر مول خواهد بود.

۴) هر دو مونومر سازنده ترکیب (A) آروماتیک‌اند و تفاوت جرم مولی آن‌ها برابر ۵۶ گرم بر مول است.

آزمون جامع شیمی یازدهم

۳۲

زمان پیشنهادی: ۳۰ تا ۳۵ دقیقه

—%

۱. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) بیشتر عنصرهای گروه ۱۴ جدول دوره‌ای، جزو نافلزها هستند.

ب) مجموع عدددهای اتمی عنصرهایی از گروه ۱۴ که رسانایی الکتریکی دارند، برابر ۴۶ است.

پ) مجموع عددات اتمی عنصرهایی از دوره سوم جدول که برآق یا درخشان هستند، برابر ۳۶ است.

ت) در دوره‌های ۱ تا ۳ جدول دوره‌ای، مجموعاً ۴ عنصر دارای زیر لایه نیمه‌پر است.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۲. در رابطه با عنصرهای واقع در دوره ۴ جدول دورهای، چه تعداد از موارد زیر صادق است؟
- تعداد عنصرهایی که همه زیرلایه‌های اشغال شده اتم آن‌ها، بر است: ۳
  - تعداد عنصرهایی که آرایش الکترونی آن‌ها به بک زیرلایه نیمه بر ختم می‌شود: ۵
  - تعداد عنصرهایی که لایه الکترونی سوم در اتم آن‌ها بر است: ۸
  - تعداد عنصرهایی که زیرلایه‌ای با یک الکترون در آرایش اتم آن‌ها وجود دارد: ۳
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
۳. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
- از میان عنصرهای فلزی دسته m ، فقط یک عنصر وجود دارد که با از دست دادن الکترون به آرایش گاز نجیب می‌رسد.
  - تعداد الکترون $^{28}X^{2+}$ در آخرین لایه الکترونی، سه برابر تعداد الکترون ظرفیتی ^{15}L است.
  - از نظر واکنش پذیری: $Mg > Al > Ti > Fe$
  - فلز طلا رسانایی الکتریکی بالای خود را در شرایط دمایی گوناگون حفظ می‌کند.
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
۴. مقدار ۴۰ گرم آهن (III) اکسید را در $\frac{1}{2}$ لیتر محلول نیم مولار هیدروکلریک اسید حل می‌کنیم. محلول حاصل با چند میلی‌لیتر محلول ۶۰ گرمی سود با چگالی $1/25$ گرم بر میلی‌لیتر واکنش می‌دهد؟ (معادله واکنش‌ها موازن نشده‌اند.)
- $$Fe_2O_3 + HCl \rightarrow FeCl_3 + H_2O$$
- $$FeCl_3 + NaOH \rightarrow Fe(OH)_3 + NaCl$$
- ۱) ۱۳۰   ۲) ۱۱۲   ۳) ۹۴   ۴) ۸۰
۵. اگر برای استخراج آهن موجود در 40 گرم Fe_2O_3 ۲۴ لیتر گاز کربن مونوکسید با چگالی $1/25$ گرم بر لیتر مصرف شده باشد، بازده واکنش چند درصد است و جرم آهن حاصل چند گرم است؟ (معادله واکنش‌ها موازن نشده‌اند)
- $$Fe_2O_3 + CO \rightarrow Fe + CO_2$$
- ۱) ۱۹/۶.۵۰   ۲) ۲۸.۵۰   ۳) ۱۹/۶.۷۰   ۴) ۲۸.۷۰
۶. نام ترکیب $(CH_3)_2CHC(C_2H_5)_2CH_2CH_2CH_2C(CH_3)_2$ به روش آیوپاک است؟
- تری‌متیل -۳، ۲، ۲ - تری‌متیل -۶، ۶ - دی‌اتیل اوکتان
  - دی‌اتیل -۳، ۲ - دی‌اتیل اوکتان
  - دی‌اتیل -۲، ۲ - دی‌اتیل اوکتان
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
۷. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
- تعداد اتم هیدروژن در مولکول نفتالن دو برابر مولکول بنزن است.
  - با استفاده از محلول برم، می‌توان بروبن را از بروپان تشخیص داد.
  - در مقیاس صنعتی، اتانول را از وارد کردن گاز اتن در محلول سولفوریک اسید در آب تهیه می‌کنند.
  - سیکلوهگزان ایزومر ۲ - دی‌متیل بوتان است.
  - نفت خام علاوه بر هیدروکربن‌های گوناگون، شامل برخی نمک‌ها، اسیدهای و آب نیز می‌باشد.
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
۸. ۲۰۰ گرم محلول 200-ppm سدیم کلرید را با 400 گرم محلول 300-ppm سدیم کلرید مخلوط می‌کنیم. محلول حاصل با جذب حدود چند کیلو‌ژول گرم‌ماز دمای $30^\circ C$ به دمای $50^\circ C$ می‌رسد؟ (ظرفیت گرمایی ویژه $H_2O = 184/4$ و $NaCl = 85/4$ زول بر گرم بر کلوین است.)
- ۱) ۳۲/۴   ۲) ۵۰/۲   ۳) ۷۲/۶   ۴) ۹۸/۸
۹. با توجه به ΔH واکنش زیر، اگر گاز هیدروژن حاصل از اثر 15 گرم آلومینیم ناخالص بر هیدروکلریک اسید کافی را با گاز تیتروژن برای تشکیل آمونیاک وارد واکنش کنیم، گرمای حاصل برابر 23kJ باشد. درصد خلوص آلومینیم چقدر است؟
- $$N_2(g) + 2H_2(g) \rightarrow 2NH_3(g), \Delta H = -92\text{kJ} \quad (Al = 27\text{g.mol}^{-1})$$
- $$2Al(s) + 6HCl(aq) \rightarrow 2AlCl_3(s) + 3H_2(g)$$
- ۱) ۹۰/۱   ۲) ۷۵/۳   ۳) ۸۰/۲   ۴) ۶۰/۴
۱۰. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
- با تبدیل (I) به (g) $H_2O(l)$ در بخار صحرایی، هوای داخل بخار جال، خنک می‌شود.
  - آنالیپی سوختن (I) $C_4H_{10}(g)$ در مقایسه با (g) C_4H_10 بیشتر است.
  - بیشتر بودن آنالیپی سوختن الماس نسبت به گرافیت، نشانگر پایدارتر بودن گرافیت نسبت به الماس است.
  - تعیین ΔH از روی آنالیپی‌های پیوند در واکنش‌های انجام شده در فاز محلول مناسب‌تر است.
  - آنالیپی سوختن اتین در مقایسه با اتان، بیشتر است
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۴   ۴) ۵

۱۱. چند لیتر محلول $1/6$ مولار سود لازم است با سولفوریک اسید وارد واکنش شود تا گرمای حاصل از واکنش، با گرمای تولید شده از سوختن کامل 5 لیتر گاز اتان با چگالی $1/2$ گرم بر لیتر برابر شود؟ ($C_2H_6 = 30 \text{ g.mol}^{-1}$)

۸(۴)

۶(۳)

۵(۲)

۴(۱)

۱۲. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟ ($H = 1 \text{ g.mol}^{-1}$)

آ) ارزش سوختی چربی بیشتر از کربوهیدرات و پروتئین است.

ب) گرماسنجه لیوانی برای تعیین ΔH واکنش‌های انجام شده در فاز گازی مناسب است.

پ) آنتالبی سوختن گاز هیدروژن، دو برابر ارزش سوختی آن است.

ت) محلول هیدروژن پراکسید در دمای اتاق، به کندی تجزیه شده و گاز هیدروژن تولید می‌کند.

ث) سدیم و پتاسیم با آب سرد به شدت واکنش می‌دهند، اما واکنش آن‌ها با آب داغ، کم‌تر است.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۳. میله‌ای به جرم 200 گرم از جنس آلومینیم را در 4 لیتر محلول $6/0$ مولار مس (II) سولفات‌وارد می‌کنیم. اگر سرعت واکنش انجام شده ثابت و برابر $2/002$ مول بر دقیقه باشد. در لحظه‌ای که غلظت یون‌های Al^{3+} و Cu^{2+} در محلول برابر هم شود، جرم میله به چند گرم می‌رسد؟ (معادله واکنش $Al = 27, Cu = 64 \text{ g.mol}^{-1}$)

۲۱۶/۵۶(۴)

۲۲۳/۰۴(۳)

۱۹۳/۵۲(۲)

۱۸۳/۴۴(۱)

۱۴. بنزویک اسید ترکیبی است که حضور آن در کنسروهای موادغذایی می‌شود و اگر مولکول این ترکیبی، سرعت فاسدشدن موادغذایی می‌شود. اگر مولکول این ترکیبی، به جای هر یک از اتم‌های هیدروژن یک گروه متیل قرار دهیم، ترکیبی با فرمول مولکولی با گروه عاملی حاصل می‌شود.

۱) افزایش - $C_{12}H_{16}O_2$ - کربوکسیل

۲) کاهش - $C_{13}H_{18}O_2$ - استری

۳) کاهش - $C_{13}H_{18}O_2$ - کربوکسیل

۱۵. چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با ترکیب رو به رو درست است؟

آ) تعداد عامل آلدهیدی و کتونی آن برابر است.

ب) تعداد عامل اتری و الکلی آن، برابر است.

پ) دارای 15 اتم هیدروژن است.

ت) 12 اتم کربن از آن، هر کدام به 3 اتم دیگر متصلند.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۶. چه تعداد از عبارات‌های زیر درست است؟

آ) لیکوبن ترکیبی است که در بافت‌های بدن، موجب کاهش فعالیت رادیکال‌ها می‌شود.

ب) افزایش دما موجب افزایش شبیه منحنی غلظت-زمان در واکنش‌های می‌شود.

پ) واحد تکرار شونده پلی‌استیرن شامل 17 اتم است.

ت) تفلون در حللاهای آلی حل نشده و از نظر شیمیایی بی‌اثر است.

ث) پلی‌اتن سنتیکین بر خلاف پلی‌اتن سبک، شفاف است.

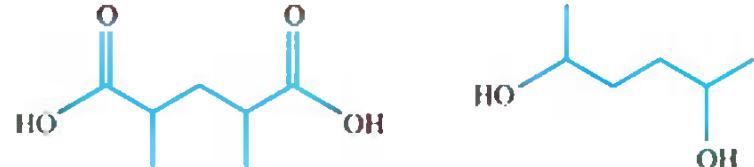
۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۷. واحد تکرار شونده پلی‌استری که از پلیمرشدن دی‌اسید و دی‌الکل زیر پدید می‌آید، شامل چند اتم است؟

۳۸(۱)

۳۹(۲)

۴۰(۳)

۴۲(۴)

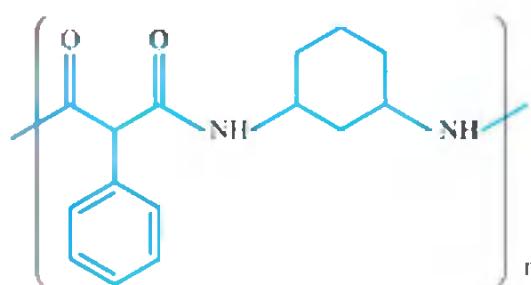
۱۸. از واکنش 29 گرم از یک کربوکسیلیک اسید با مقدار کافی از یک الکل، $4/5$ گرم آب تولید شده است و هر مولکول الکل مصرف شده، شامل چند بیوند کوالانسی است؟ ($O = 16, C = 12, H = 1 \text{ g.mol}^{-1}$)

۱۴(۴)

۱۲(۳)

۱۲(۲)

۱۱(۱)

۱۹. اختلاف تعداد پیوند کوالانسی دی‌اسید و دی‌آمین سازنده پلی‌آمید زیر کدام است؟

- ۲(۱)
۳(۲)
۴(۳)
۵(۴)

۲۰.

چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

- آ) اولین عضو خانواده کربوکسیلیک اسیدها، عامل ترش‌بودن سرکه است.
ب) گروه عاملی موجود در ساختار ویتامین A، یکی از گروه‌های عاملی موجود در ساختار ویتامین C نیز هست.
پ) ویتامین K را می‌توان نوعی کتون به شمار آورد.
ت) نیتروی عمدۀ بین مولکول‌های ویتامین D با نیتروی عمدۀ بین مولکول‌های ویتامین C یکسان است.
ث) پلی‌لکتیک‌اسید برخلاف پلیمرهای ساختگی با پایه نفتی، زیست تخریب‌پذیر است.

- ۴(۴) ۲(۳) ۲(۲) ۱(۱)

آزمون جامع شیمی دوازدهم

از سوی
۳۳

زمان پیشنهادی: ۲۵ تا ۳۰ دقیقه

۱. از اثر محلول سواد بر 20 mol از یک اسید چرب بازنجیر کربنی سیرشده، $4/58\text{ g}$ صابون حاصل می‌شود. در هر مولکول چربی که از واکنش این اسید چرب با الكل ۲ عاملی $\text{C}_2\text{H}_5(\text{OH})_2$ به دست می‌آید، چند اتم هیدروژن وجود دارد؟ ($\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{Na} = 23: \text{g.mol}^{-1}$)

- ۱۱۴(۴) ۱۱۰(۳) ۱۰۶(۲) ۱۰۴(۱)

۲. رسانایی الکتریکی محلول چند مolar آلومینیم نیترات با محلول اسید HA با $\alpha = 0.2$ و $K_a = 2 \times 10^{-4}$ تقریباً برابر است؟

- ۰.۰۵(۴) ۰.۰۰۵(۳) ۰.۰۰۲(۲) ۰.۰۰۲(۱)

۳. در محلولی از اسید HA با $\alpha = 0.16$ و $K_a = 0.04$ ، تعداد مولکول‌های یونیده‌نشده HA چند برابر تعداد یون A^- است و pH برابر چه عددی است؟ ($\log 2 = 0.3, \log 3 = 0.5$)

- ۱/۹ . ۲(۴) ۱/۶ . ۲(۳) ۱/۶ . ۱/۵(۲) ۱/۹ . ۱/۵(۱)

۴. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

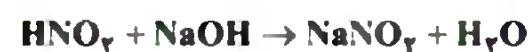
- آ) pH محلول 1.0 M H_2SO_4 در مقایسه با pH محلول 1.0 M محلول HI کمتر است.
ب) در آب خالص، اگر $[\text{OH}^-] > 10^{-7}\text{ mol.L}^{-1}$ باشد، $[\text{H}^+] < 10^{-7}\text{ mol.L}^{-1}$ مolar است.
پ) یک لیتر محلول HF با $\text{pH} = 4$ در مقایسه با یک لیتر محلول HI با $\text{pH} = 4$ با مقدار بیشتری NaOH وارد واکنش می‌شود.
ت) اگر در دمای ثابت، حجم محلول HCN را با افزودن آب، چهار برابر کنیم، درجه یونش اسید تقریباً دو برابر می‌شود.

- ۴(۴) ۲(۳) ۲(۲) ۱(۱)

۵. اگر به مخلوط آب و روغن، به مقدار کافی صابون افزوده شود، مخلوطی حاصل می‌شود که نور را از خود عبور می‌دهد و مسیر عبور نور مشخص نباشد. این پایدار و ناهمگن - می‌شود

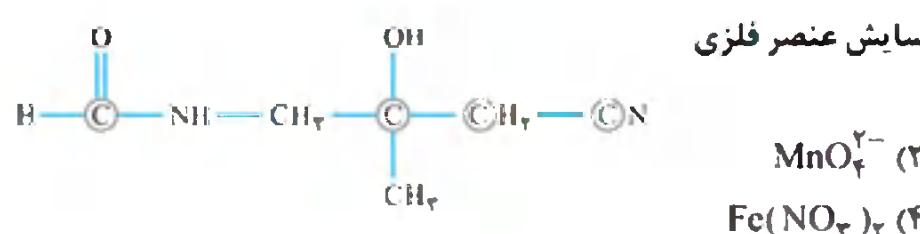
- (۱) ناپایدار و ناهمگن - می‌شود (۲) پایدار و همگن - نمی‌شود (۳) ناپایدار و همگن - نمی‌شود (۴) پایدار و ناهمگن - می‌شود

۶. برای ختنی شدن 540 g محلول نیترو‌اسید با چگالی 1.08 g/cm^3 $\text{pH} = 3$ $1/25\text{ g}$ سدیم‌هیدروکسید با خلوص 80% مصرف می‌شود. درجه یونش نیترو‌اسید در محلول آن چقدر است؟ ($\text{N} = 14, \text{Na} = 23, \text{O} = 16, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

- ۰.۰۸(۴) ۰.۰۴(۳) ۰.۰۲(۲) ۰.۱(۱)

۷. مجموع عددی اکسایش اتم‌های مشخص شده در ترکیب رو به رو، با عدد اکسایش عنصر فلزی موجود در کدام ترکیب، یکسان است؟

۸. با توجه به مقادیر E° داده شده، یون Fe^{2+} در مقایسه با

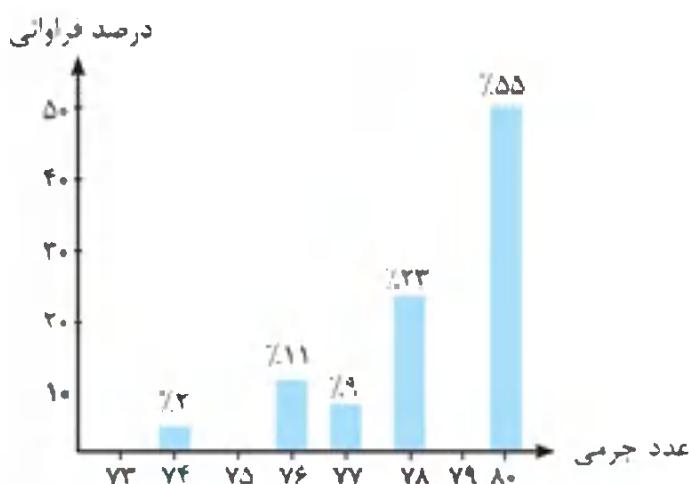
$$E^\circ_{\text{Ag}^+/\text{Ag}} = +0.8\text{ V}, E^\circ_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}} = -0.44\text{ V}, E^\circ_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}^{3+}} = +0.77\text{ V}$$

$$E^\circ_{\text{I}_3^-/\text{I}^-} = +0.54\text{ V}, E^\circ_{\text{Zn}^{2+}/\text{Zn}} = -0.76\text{ V}$$

- I^-, Ag (۴) Ag^+, Ag (۳) $\text{Zn}^{2+}, \text{I}^-$ (۲) I_3^-, I^- (۱)

زمان پیشنهادی: ۳۰ تا ۳۵ دقیقه

-%

۱. نمودار طیف سنج جرمی، فراوانی ایزوتوپ‌های طبیعی Se^{74} را به صورت زیر نشان می‌دهد.

جرم اتمی میانگین این عنصر چند amu می‌باشد؟

۷۸/۷۱ (۱)

۷۷/۸۷ (۲)

۷۹/۲۱ (۳)

۷۹/۷۷ (۴)

۲. اگر تعداد الکترون‌های دو گونه X^{3+} , Y^{2-} , Z^{0} برابر باشد، اختلاف شمار نوترون‌های آن‌ها چقدر است؟

۲(۴)

۲(۳)

۵(۲)

۱۰(۱)

۳. کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) از میان کل گازهای نجیب فقط در اتم دو مورد از آن‌ها لایه آخر بر است.

(۲) در مدل لایه‌ای اتم، الکترون‌ها می‌توانند در همه نقاط پیرامون هسته حضور باند.

(۳) تعداد الکترون مبادله شده در فرایند تشکیل Al_2O_3 ۳۰/۶ گرم Al_2O_3 و ۷۰/۲ گرم Na_2S یکسان است.(۴) انرژی انتقال الکترون از لایه $n=6$ به $n=3$ در هیدروژن می‌تواند طول موج کمتر از ۴۰۰ nm داشته باشد.

۴. اختلاف کمترین و بیشترین ضریب استوکیومتری در معادله واکنش زیر چند است؟

۱۰(۴)

۵(۳)

۳(۲)

۱۱(۱)

۵. فلز X با مقدار کافی از هیدروکلریک اسید واکنش می‌دهد. اگر درصد جرمی کلر در ترکیب کلردار حاصل تقریباً ۷۵٪ باشد، فرمول شیمیایی سولفات و نیترید فلز X در کدام گزینه آمده است؟ (جرم مولی X برابر است با: $\text{Cl} = ۳۵/۵ \text{ g.mol}^{-1}$ و $\text{N} = ۴۸ \text{ g.mol}^{-1}$) $\text{X}(\text{NO}_3)_2$, XSO_4 (۴) X_2N_4 , $\text{X}(\text{SO}_4)_2$ (۳) XN , $\text{X}_2(\text{SO}_4)_2$ (۲) X_2N , X_2SO_4 (۱)۶. به طور میانگین در ساختار زغال سنگ ۲٪ جرمی گوگرد وجود دارد. اگر کارخانه‌ای برای تامین بخشی از انرژی موردنیاز خود روزانه از ۱/۵ تن زغال سنگ به عنوان سوخت استفاده کند، از سوختن کامل زغال سنگ در یک ماه چند متر مکعب گاز آلاینده SO_2 در شرایط STP تولید می‌شود و برای جذب کامل این میزان گاز در یک ماه به تقریب چند تن کلسیم اکسید لازم است؟ (هر ماه ۳۰ روز فرض شود و $\text{S} = ۳۲$, $\text{Ca} = ۴۰$, $\text{O} = ۱۶$: g.mol^{-1})

۲/۴-۹۴۵ (۴)

۲/۴-۹۴۵۰۰ (۳)

۰/۷۸-۳۱/۵ (۲)

۰/۷۸-۳۱۵۰۰ (۱)

۷. در ۷۵۰ میلی‌لیتر محلول ۰.۰ مولار هیدروکلریک اسید، غلظت یون کلرید به تقریب برابر چند ppm است و برای افزایش غلظت یون کلرید به ۱/۵ برابر غلظت اولیه، چند گرم HCl لازم است به محلول اضافه شود؟ (از افزایش حجم محلول صرف نظر شود. چگالی محلول برابر 1g.mol^{-1} . دما ثابت بوده و $\text{H} = 1$, $\text{Cl} = ۳۵/۵ \text{ g.mol}^{-1}$)

۰/۴-۱۵۰۰ (۴)

۴۰-۱۰۶۵ (۳)

۴۰-۱۵۰۰ (۲)

۰/۴-۱۰۶۵ (۱)

۸. کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟ ($\text{N} = ۱۴$, $\text{H} = ۱$, $\text{O} = ۱۶$, $\text{F} = ۱۹$: g.mol^{-1})

(آ) رسانایی محلول آبی ۲ مولار استون بیشتر از محلول آبی ۰.۰ مولار سدیم هیدروکسید می‌باشد.

(ب) ترتیب افزایش نقطه جوش و جرم مولی HF , H_2O , NH_3 یکسان است.

(پ) مخلوط‌های همگن، پایدار و مخلوط‌های ناهمگن، ناپایدارند.

(ت) تأثیر افزایش فشار بر انحلال بدیری مولکول‌های گازی قطبی بیشتر از مولکول‌های گازی ناقطبی است.

(۴) آ, ب و پ

(۳) ت

(۲) ب و پ

(۱) آ و ت

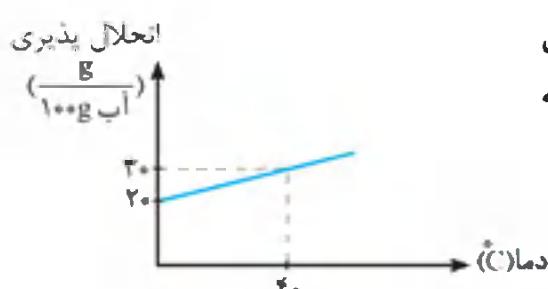
۹. نمودار انحلال بدیری نمک A بر حسب دما (C) به صورت زیر می‌باشد. ۹۸۰ گرم محلول ۴۰ درصد جرمی نمک A در دمای 80°C را تا دمای 20°C سرد کرده و به قدری آب با دمای 20°C به آن اضافه می‌کنیم که همه رسوب تولیدشده حل شود. جرم محلول نهایی چند گرم است؟

۱۸۰۰ (۲)

۱۴۲۷ (۴)

۱۴۰۰ (۱)

۱۸۴۸ (۳)

مقدمه آقای دکتر میربلند

مشاور ارشد دبیرستان البرز ماندگار و یکی از ستونهای آموزش و پژوهش در ۳۰ سال اخیر:

■ این کتاب همه ابزار لازم برای آماده شدن دانشآموزان برای کنکور را در اختیار آنها قرار می‌دهد: آزمون‌های فصلی • آزمون‌های متن کتاب درسی • آزمون‌های مبحثی • آزمون‌های جامع هر پایه (دهم، یازدهم و دوازدهم) و در نهایت، آزمون‌های جامع از کل شیمی مطابق با کنکور + درسنامه‌های جمع‌وجور و مفید.

اگر دانشآموزان به خوبی و به موقع از این کتاب استفاده کنند، در موفقیت آنها در درس شیمی کنکور تأثیر جدی خواهد داشت.

■ دانشآموز عزیز! دقیقت کن! این کتاب شیمی شما را در ۵ مرحله به چالش می‌کشد:

چالش اول: کتاب درسی شیمی کلاً ۱۰ فصل دارد. هر فصل یک آزمون در این کتاب دارد (آزمون‌های ۱ تا ۱۰). آموخته‌هاتو از هر فصل که مرسور کردی، آزمون اون فصل را حل کن تا چالش اول را سپری کنی.

چالش دوم: متن کتاب درسی را چقدر بلدی؟ برو سراغ کتاب درسی شیمی‌ات. هر پایه را یه ورقی بزن. بعدش آزمون متن آن پایه را از این کتاب حل کن (آزمون‌های ۱۱ تا ۱۴).

چالش سوم: در این کتاب کل شیمی دبیرستان به ۱۰ مبحث بنیادی تقسیم‌بندی شده. مثلًا شیمی آلی که در ۵ فصل کتاب درسی آمده. یک مبحث در نظر گرفته شده. شما درسنامه هر مبحث را که خیلی هم جمع‌وجوره، از این کتاب بخون، بعدش آزمون مربوطه را حل کن تا خودتو در آن مبحث به چالش بکشی (آزمون‌های ۱۵ تا ۲۴).

چالش چهارم: چالش پایه به پایه. هر پایه از کتاب درسی در این کتاب ۴ آزمون دارد (آزمون‌های ۲۵ تا ۳۶). با حل این آزمون‌ها، وضعیت خودتو در هر یک از سه پایه دهم، یازدهم و دوازدهم به چالش می‌کشی و آماده مواجه شدن به آزمون‌های جامع مطابق کنکور می‌شی.

چالش پنجم: از آزمون ۳۷ تا ۴۵ یعنی ۹ آزمون در این کتاب، هر کدامش بسیار شبیه به کنکور ۹۹ تنظیم شده. هر کدامو که حل می‌کنی. گویی یک بار دیگه درس شیمی را کنکوردادی. این ۹ تا آزمون‌ها حتماً با گرفتن تایم برگزار کنید و همون طور که باید در جلسه کنکور عمل کنید، برگزارشون کنید. حداقل این کارو بکنید که سؤال‌های دشوار و طولانی را بذار برای آخر کار، که اگر نرسیدید به همه سؤال، حداقل به سؤال‌های ساده و متوسط رسیده باشید.

چالش آخر: چالش کنکور! پس از حل ۹ آزمون جامع این کتاب، با آزمون دهم در جلسه کنکور مواجه می‌شوید. خواهید دید که عبور از ۵ مرحله چالش این کتاب و از جمله، حل ۹ آزمون جامع در انتهای آن، موجب شده کنکور به نظرتون نسبتاً ساده و همین‌طور، دلچسب و دوست‌داشتنی به نظر بیاد. شما با خوشحالی تمام آزمون دهم یعنی کنکور را پشت سر خواهید گذاشت! شک نکنید!

دکتر میربلند

چند مورد از مطالب زیر درست هستند؟

- آ) در جدول تناوبی عناصر، رسانایی الکتریکی و گرمایی، از جمله خواصی هستند که به صورت دوره‌ای تکرار نمی‌شوند.
- ب) اگر هالوژنی در دمای اتاق با گاز هیدروژن واکنش بدهد، قطعاً این عنصر در دمای مورد نظر حالت گازی دارد.
- پ) حالت فیزیکی نیمی از عناصر نافلزی موجود در تناوب سوم جدول دوره‌ای، به شکل گازی است.
- ت) در دوره چهارم، میان هر دو عنصر فلزی، عنصر دارای عدد اتمی کوچک‌تر، واکنش پذیرتر است.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۱) در صورتی که یون A^{2-} به یون A^+ تبدیل شود، تقریباً $16/6$ درصد از الکترون‌های خود را از دست می‌دهد. کدام گزینه در رابطه با این عنصر نادرست است؟

- ۱) این عنصر همانند عنصر سدیم، در هوای اتاق حالت جامد داشته و سطحی کدر دارد.
- ۲) در ترکیب‌های یونی حاصل از این عنصر، اتم‌های آن به افزایش گاز تجیب می‌رسند.
- ۳) خصلت نافلزی عنصر A از عنصر Ge_{32} بیشتر و از عنصر P_{35} کمتر است.
- ۴) رسانایی الکتریکی این عنصر در مقایسه با عناصر Sc_{28} و Tc_{24} کمتر است.

۱۲) از سوختن کامل 5 گرم از مخلوط C_5H_{10} و یک هیدروکربن دیگر، $4/78$ لیتر گاز CO_2 در دمای صفر درجه سلسیوس و فشار اتاق به همراه 72 گرم آب تولید می‌شود. اگر درصد جرمی بوتان $75/8$ باشد، کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند هیدروکربن مجھول باشد؟ ($O = 16, C = 12, H = 1$: g.mol⁻¹)

 C_5H_{10} (۴) C_4H_{10} (۲) C_5H_{12} (۲) C_3H_8 (۱)

۱۳) در صنعت، HCl تجاری را از واکنش سدیم کلرید با H_2SO_4 غلیظ می‌توان تهیه کرد. برای تهیه 100 گرم HCl با خلوص $54/75$ درصد چند گرم سولفوریک اسید $98/98$ جرمی مصرف خواهد شد؟ (بازده درصدی این واکنش برابر با $78/0$ است. و $H_2SO_4 = 98$, $HCl = 36/5$: g.mol⁻¹)

۱۷۲/۴(۴)

۱۸۷/۵(۳)

۸۶/۲(۲)

۹۳/۷۵(۱)

چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- با افزایش جرم مولی آلکین‌ها، درصد جرمی اتم‌های کربن کاهش می‌یابد.
- حذف شماره از نام ترکیب ۳-اتیل پنتان، مشکلی در نام‌گذاری آن ایجاد نمی‌کند.
- نسبت مولی CO_2 به H_2O حاصل از سوختن یک آلkan همواره عددی کمتر از 1 می‌باشد.
- آلکن‌ها و آلkan‌های حلقوی هم کربن ایزومر هم می‌باشند.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۴) در دما و فشار معینی در فرآیند میان $4/5$ گرم آب خالص، $11/875$ کیلوژول انرژی مبادله می‌شود. انرژی بیوند $II - II$ چند کیلوژول بر مول است؟

۴۹۸(۴)

۴۹۱(۳)

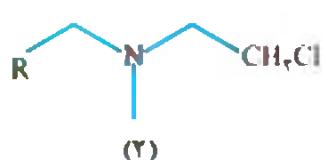
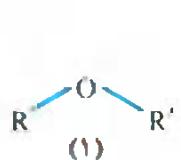
۴۴۰(۲)

۴۳۶(۱)

کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- ۱) یک کالری، مقدار انرژی است که دمای یک را یک کلوین افزایش می‌دهد.
- ۲) گرمای مبادله شده در یک واکنش به سرعت انجام آن بستگی دارد.
- ۳) در واکنش‌های گرماده، محتوای انرژی فراورده‌ها کمتر از واکنش دهنده‌هاست.
- ۴) دمای بیشتر یک ماده‌زاماً به مفهوم انرژی جنبشی بیشتر در مقایسه دو ماده نمی‌باشد.

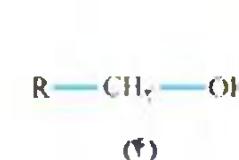
۱۷) در اثر سوختن کامل 2 مول از یک آلkan 7 کربنه، 144 گرم بخار آب تولید می‌شود. این میزان آب از سوختن 2 مول از چند ترکیب زیر با تعداد کربن برابر 7 تولید می‌شود؟

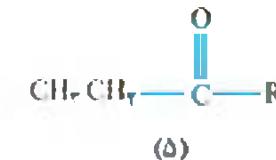
۱(۴)

۲(۳)

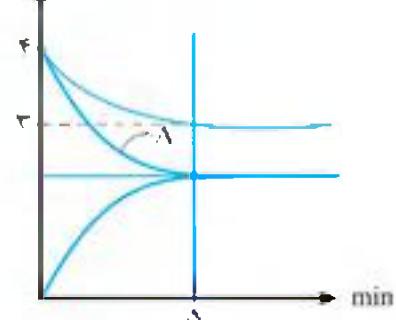

۴(۲)

۵(۱)

۱۸) نمودار مول-زمان واکنش فرضی $aA(g) + bB(g) \rightleftharpoons cC(g)$ که در یک محفظه 2 لیتری انجام می‌گیرد به صورت زیر است. اگر سرعت متوسط مصرف A تا زمان رسیدن به تعادل $4/0$ مول بر دقیقه و حجم مخلوط گازی در لحظه تعادل برابر 168 لیتر باشد، نسبت ضریب استوکیومتری به مجموع ضرایب استوکیومتری A و B چند است؟ (حجم مولی گازها در شرایط آزمایش برابر 24 لیتر است.)

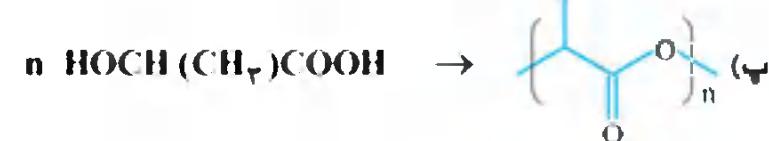
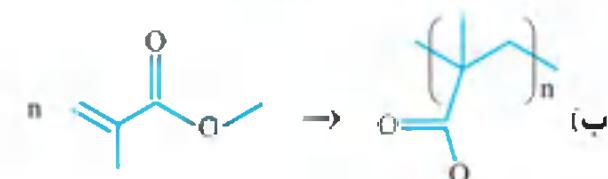
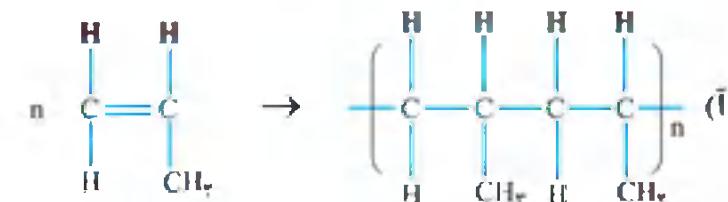
۲(۲)

۰/۶۷(۴)

۱/۵(۱)

۱(۳)

۱۹. ساختار مونومر (یا مونومرهای) سازنده و پلیمر حاصل در کدام مورد (موارد) زیر به درستی آمدید؟

۴) آ، ب و پ

۱۳)

۲) ب و پ

۱) آ و پ

۲۰. ۱ کیلوگرم از گاز C_2F_4 راوارد یک کپسول ۱ لیتری می‌کنیم. اگر بعد از گذشت مدت زمانی فشار گاز داخل کپسول به 4×10^4 پاسار اولیه برسد. جرم جامد تشکیل شده چند گرم است؟ (از تغییرات دما صرف نظر کنید. $C = 12$, $F = 19$: g.mol⁻¹)

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

چه تعداد از عبارت‌های داده شده نادرست هستند؟

- آ) هر ترکیب آلی که در ساختار خود دارای گروه عاملی هیدروکسیل باشد. محلول در آب خواهد بود.
 ب) بین مولکول‌های سازنده عسل و مولکول‌های آب. امکان برقراری پیوند هیدروژنی وجود دارد.
 پ) بر اثر سوختن کامل هر مول اتیلن گلیکول $267/2$ لیتر گاز CO_2 در شرایط STP تولید می‌شود.
 ت) در ساختار مولکول اوره. همانند مولکول‌های استون و اسیدهای چرب. یک پیوند $O=C=O$ وجود دارد.

۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۱. برای تهیه $19/84$ گرم صابون جامد. باید مول از استر زیر را با مقدار کافی محلول سود وارد واکنش کنیم و در این واکنش. مول $NaOH$ مصرف می‌شود. ($Na = 22$, $O = 16$, $C = 12$, $H = 1$: g.mol⁻¹)

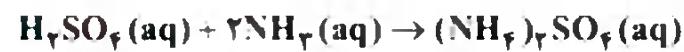
۰/۰۸ - ۰/۰۸ (۲)

۰/۱۲ - ۰/۱۲ (۴)

۰/۲۴ - ۰/۰۸ (۱)

۰/۳۶ - ۰/۱۲ (۳)

۲۲. برای ختنی کردن $29/4$ گرم محلول $8/8$ جرمی سولفوریک اسید چند لیتر محلول آمونیاک با $pH = 11$ و درصد یونش ۱ نیاز است؟ ($Na = 22$, $Cl = 35/5$, $N = 14$, $O = 16$, $H = 1$: g.mol⁻¹)

۶ (۴)

۵/۲ (۳)

۴/۸ (۲)

۲/۶ (۱)

۲۳. در محلول هیدروسیانیک اسید با 4×10^{-9} M اگر از هر 1000 مولکول اسید فقط یک مولکول یونیده شده باشد. $[OH^-]$ در حدود چند مولار است؟ (با این فرض که در شرایط موردنظر. pH آب خالص برابر $4/6$ باشد). ($Na = 22$, $Cl = 35/5$, $N = 14$, $O = 16$, $H = 1$: g.mol⁻¹)

4×10^{-8} (۴)

4×10^{-9} (۳)

$2/5 \times 10^{-10}$ (۲)

$2/5 \times 10^{-9}$ (۱)

۲۴. قطعات فلزی مختلف درون محلول‌هایی از روی سولفات و مس (II) سولفات وارد شده و تغییرات دمایی محلول‌ها ثبت می‌شود. با توجه به داده‌های جدول زیر A, B, C و D به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

آزمایش	فلز	محلول	دمای اولیه محلول (C)	دمای ثانویه محلول (C)
۱	Fe	ZnSO ₄	A	۲۰
۲	B	CuSO ₄	۲۷	۲۵
۳	C	ZnSO ₄	۲۰	۲۰
۴	Zn	CuSO ₄	D	۲۵

۲۹-Cu-Fe-۲۵ (۴)

۲۶-Cu-Fe-۲۵ (۳)

۳۰-Fe-Fe-۲۰ (۲)

۲۶-Cu-Fe-۲۰ (۱)

۲۵. انرژی لازم برای به جوش آوردن صد لیتر آب در شرایط STP توسط برق حاصل از سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن تامین می‌شود. اگر مبادله هر الکترون در این سلول. با تولید 19×10^{-19} ۲ زول گرم اهمراه باشد. برای تأمین انرژی موردنیاز. به تقریب چند کیلوگرم اکسیژن لازم است در کاتد کاهش یابد؟ ($1. K^{-1} \cdot A^{-1} = ۴/۲J.g^{-1}$ و از هدر رفتن گرما صرف نظر کنید و انرژی هر الکترون را برابر با 19×10^{-19} ۲ زول فرض کنید)

۰/۸ (۴)

۳/۶ (۳)

۲/۸ (۲)

۰/۳۶ (۱)

۲۷. کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) میان هر دو فلز، آن که دارای مقدار کم تری از X^{+} است، در واکنش‌ها از واکنش‌بذیری بیشتری برخوردار است.
- ب) یون فلوئورید ضعیف‌ترین کاهنده در بین یون‌های تک‌اتمی است.
- پ) با افزودن محلول مس (II) سولفات به الکترولیت سلول برق کافی است، تولید گاز هیدروژن متوقف می‌شود.
- ت) بازده درصدی سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن در حدود ۷۶٪ است.

(۱) ب - پ - ت   (۲) ب و پ   (۳) آ - ت   (۴) آ و ب

۲۸. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) در عناصر فلزی، فقط الکترون‌های لایه آخر در تشکیل دریای الکترونی مشارکت دارند.
- ب) چگالی فلز تیتانیم کمتر از فلز آهن و واکنش‌بذیری آن، بیشتر از فلز آهن است.
- پ) تراکم بار الکتریکی اتم گوگرد در مولکول SCl_2 بیشتر از هریک از دو اتم کلر است.
- ت) چگالی بار یون Na^+ در مقایسه با یون Cl^- بیشتر است.

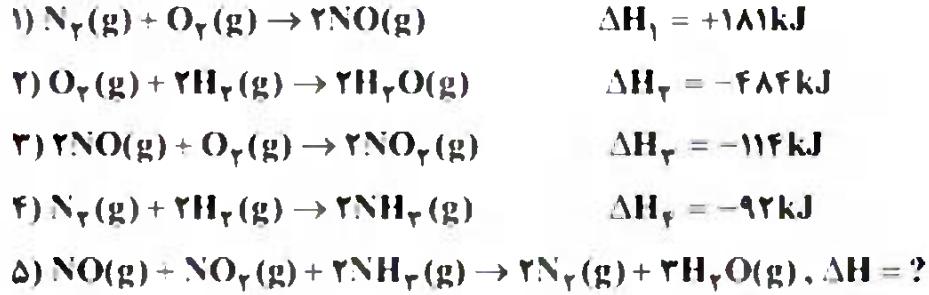
(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۲۹. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- اتم مرکزی در مولکول هیدروژن سولفید، دارای بار جزئی منفی است.
- در مولکول ClF_3 ، احتمال حضور الکترون پیوندی، پیرامون هسته فلوئور بیشتر است.
- در مولکول‌هایی که شکل فضایی خطی دارند، حداکثر هسته ۳ اتم می‌تواند بر روی یک خط راست باشد.
- مدل فضایی‌کن POCl_3 مشابه CHF_3 است.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۳۰. با توجه به واکنش‌های زیر، به ازای تبدیل ۱۰ مول مخلوط گازی از اکسیدهای نیتروژن کیلوژول انرژی در مبدل کاتالیستی می‌شود.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴   (۵) آزاد

(۱) ۷۵۸، جذب

۳۱. چند مورد از مطالبات زیر درست است؟

- در مبدل کاتالیستی خودروهای سبک و سنگین به ترتیب ۳ فلز واسطه و آمونیاک به عنوان کاتالیزگر استفاده می‌شود.
- واکنش‌های تبدیل گازهای آلینده به گازهای کم خطر در مبدل کاتالیستی همگی گرماده هستند.
- تغییر حجم سامانه تعادلی $\text{NO}(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{NO}_2(\text{g})$ تأثیری در جابجایی تعادل ندارد.
- بطری‌های آب از جنس PET را می‌توان بازیافت کرده و دوباره برای تولید بطری‌های آب استفاده نمود.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۳۲. نمودار انرژی پیشرفت واکنش فرضی $2\text{C}(\text{g}) + \text{B}_{(\text{g})} \rightleftharpoons 2\text{C}(\text{g}) + \text{A}$ که در دمای 300°C به تعادل رسیده، بصورت زیر می‌باشد.

کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد این تعادل نادرست است؟

- ۱) با کاهش دما مقدار A کاهش می‌یابد.
- ۲) با استفاده از افزایش کاتالیزگر می‌توان واکنش‌ها را در دمای بایین تر انجام داد.
- ۳) افزایش دما از این تعادل با کاهش حجم بر روی جابجایی تعادل دارد.
- ۴) زمان آغاز واکنش تا لحظه برقراری تعادل در فشار بالاتر، کمتر است.

۳۳. گاز هیدروژن ییدید در شرایط مناسب به عناصر سازنده خود در حالت گازی تجزیه می‌شود. اگر این واکنش بعد از مدتی به تعادل برسد و ثابت تعادل در این شرایط $10^{-25} / 6$ باشد، بازده درصدی این واکنش چند است؟

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

۳۴. کدام یک از مواد زیر را نمی‌توان بطور مستقیم از اتن تهیه کرد؟

- ۱) اتیل استات
- ۲) کلرواتان
- ۳) اتانول
- ۴) پلی‌اتن

۲۵. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) کاتالیزگر، انرژی فعال سازی یک واکنش گرماده را در مقایسه با انرژی فعال سازی واکنش برگشت آن، به نسبت بیشتری کم می‌کند.
- ب) آنتالپی فروپاشی منیزیم اکسید در مقایسه با آلمینیم اکسید کم‌تر است.
- پ) میان هر دو مولکول، آن که پیوند هیدروژنی دارد، نقطه جوش بالاتری دارد.
- ت) از TiO_2 برای تهیه رنگدانه‌های سفیدرنگ می‌توان استفاده کرد.
- ث) در فناوری تولید انرژی الکتریکی از پرتوهای خورشیدی، از سدیم کلرید به عنوان شاره یونی استفاده می‌شود.

۵

۴

۳

۲

زمان پیشنهادی: ۴۵ تا ۵۵ دقیقه

آزمون جامع

۴۴
رسانید

۱. در مورد ایزوتوب و عنصرهای پرتوza کدام مطلب نادرست است؟

- ۱) در فرایند غنی‌سازی ایزوتوبی، مقدار یک ایزوتوب در مخلوط ایزوتوب‌ها افزایش می‌یابد.

- ۲) در نخستین عنصر ساخته شده در راکتور هسته‌ای تفاوت تعداد نوترون و بروتون ۱۳ واحد است.

- ۳) برخی از ایزوتوب‌های شناخته شده‌ترین فلز پرتوza، به عنوان سوخت راکتورهای انرژی به کار می‌روند.

- ۴) درصد فراوانی هر ایزوتوب در طبیعت نشان‌دهنده تفاوت در ماهیت شیمیایی آن ایزوتوب است.

۲. اگر تفاوت شمار الکترون‌ها با شمار نوترون‌ها در یون تکاتومی X^{+5} برابر ۱۴ باشد، عدد اتمی این عنصر کدام است و نسبت الکترون‌های ظرفیت اتم این عنصر به تعداد الکترون‌های با... = ۱ برابر است با:

۰/۸-۴۱ (۴)

۰/۸-۴۲ (۳)

۰/۵-۴۱ (۲)

۰/۵-۴۳ (۱)

۳. جاهای خالی را کدام گزینه به درستی پر می‌کند؟

- آ) در صورتی که در یک سیلندر با پیستون متحرک در دمای ثابت، فشار گاز آرگون را ۴۰٪ افزایش دهیم، حجم آن به طور تقریبی ... درصد تغییر می‌کند.

- ب) اگر در دما و فشار ثابت، از یک سیلندر با پیستون متحرک که حاوی ۵۰ گرم گاز A است، ۵ گرم گاز خارج شود، حجم گاز درون سیلندر برابر می‌شود

۰/۹-۲۵ (۴)

۰/۶-۲۸/۵ (۳)

۰/۶-۲۵ (۲)

۰/۹-۲۸/۵ (۱)

۴. چند عبارت از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) مولکول گازی که در حالت مایع برای نگهداری نمونه‌های بیولوژیکی استفاده می‌شود، در مجموع دارای ۵ جفت الکترون پیوندی و نابیوندی است.

- ب) واکنش تهیه گاز آمونیاک همانند واکنش تولید اوزون در استراتوسفر برگشت پذیر است.

- پ) براساس قانون آووگادرو، در دما و فشار یکسان، حجم یک مول از گازهای گوناگون برابر ۴/۲ لیتر است.

ت) در فرایند تهیه گاز آمونیاک به روش هابر، برای جداسازی آمونیاک از مخلوط گازهای موجود در محفظه واکنش، از اختلاف نقطه جوش NH_3 با سایر گازها استفاده می‌شود.

ث) با انجام واکنش میان گازهای N_2 و H_2 مطابق فرایند هابر، کمتر از ۲۰٪ واکنش دهنده‌ها به گاز آمونیاک تبدیل می‌شوند.

۲ (۴)

۱ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۵. با توجه به مولکول‌های SO_2 , HCN , N_2O_4 و N_2O_3 چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) بر روی اتم مرکزی SO_2 همانند HCN یک جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.

- ب) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی SO_2 با شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در N_2O_4 برابر است.

- پ) شمار مجموع الکترون‌های ظرفیت در HCN با شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در N_2O_4 برابر است.

ت) شمار جفت الکترون‌های بیوندی N_2O_4 با شمار جفت الکترون‌های بیوندی نیتریک اسید برابر و لی بیشتر از شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی اوره می‌باشد.

ث) با اضافه شدن یک اتم اکسیژن به مولکول‌های SO_2 و N_2O_4 در هر مورد یک پیوند اشتراکی افزایش می‌یابد.

۱ (۴)

۴ (۳)

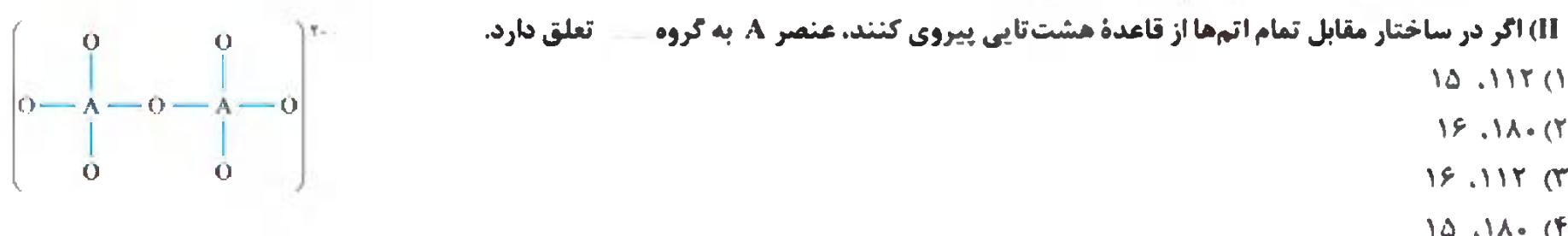
۲ (۲)

۳ (۱)

۶. کدام گزینه جاهای خالی را در جمله‌های (I) و (II) به درستی تکمیل می‌کند؟

(I) اگر مخلوط دو مول گاز اتن و سه مول گاز اتین را با ۱۶ گرم گاز هیدروژن در مجاورت کاتالیزگر وارد واکنش کنیم، حجم گاز تولید شده در شرایط STP برابر ... لیتر است. ($H = 1: g \cdot mol^{-1}$)

(II) اگر در ساختار مقابل تمام اتم‌ها از قاعدة هشت‌تاً پیروی کنند، عنصر A به گروه ... تعلق دارد.

فهرست

۷

بخش ۱: آزمون‌های فصلی

۲۷

بخش ۲: آزمون‌های متنی

۴۷

بخش ۳: آزمون‌های مبحثی

۶۹

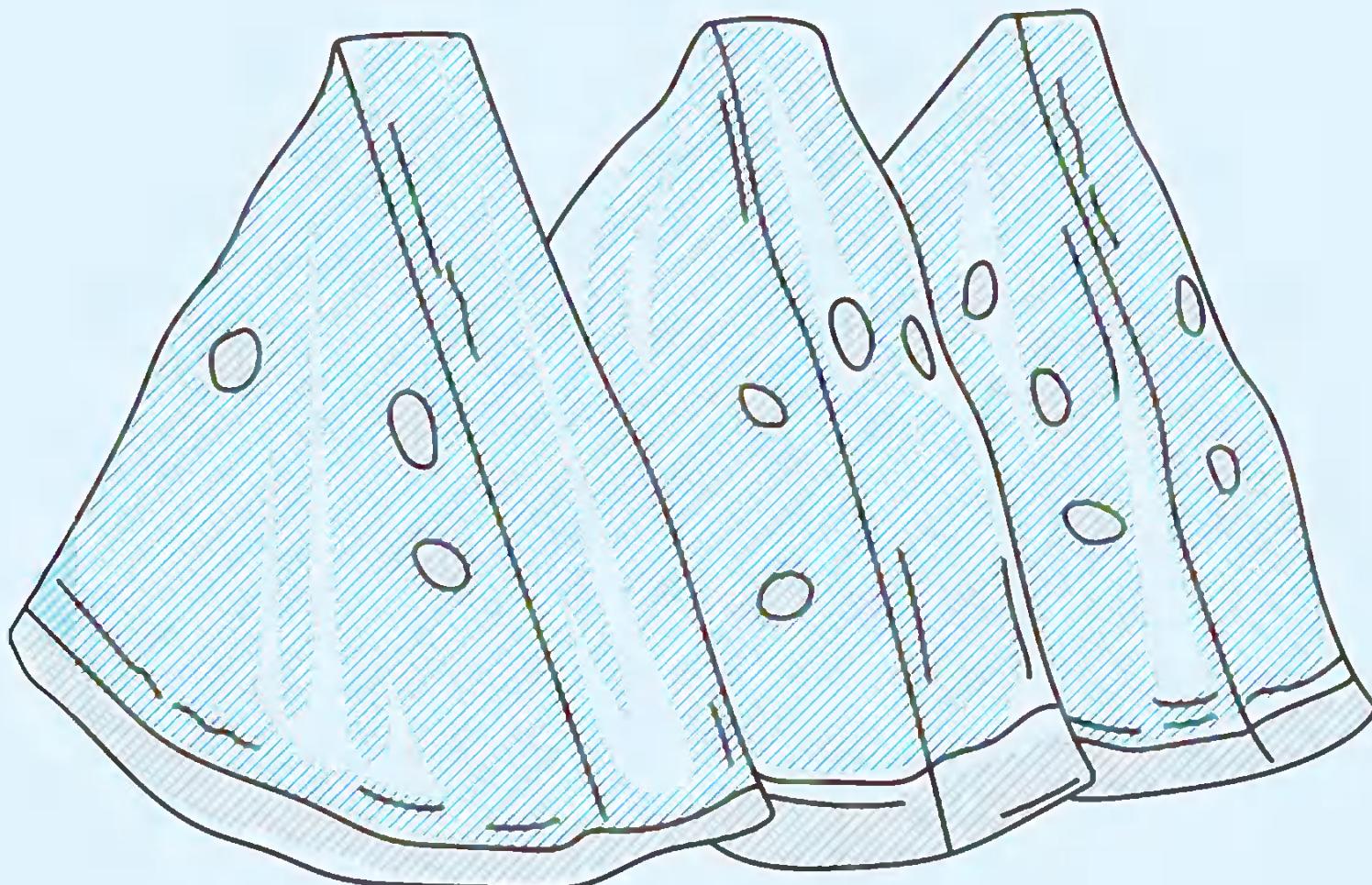
بخش ۴: آزمون‌های جامع

۱۳۵

بخش ۵: پاسخ‌نامه

آزمون‌های فصلی

کتاب‌های درسی شیمی شامل ۱۰ فصل است (شیمی ۱ شامل سه فصل، شیمی ۲ شامل سه فصل و شیمی ۳ شامل چهار فصل)

در این بخش از کتاب، از هر یک از فصول دهگانه شیمی، یک آزمون ۱۵ تستی قراردادهایم تا با حل این آزمون‌ها، آماده دست و پنجه نرم کردن با آزمون‌های مبحثی، متنی و جامع بشوید. سطح این آزمون‌ها کمی بالاتر از حد نرمال است تا با حل آن‌ها، تعداد بیشتری از اشکالاتون برطرف شده و با آمادگی بیشتری سراغ آزمون‌های کلی تر بعدی بروید.

فصل یک شیمی دهم

۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ تا ۲۵ دقیقه

-%

۱. آرایش الکترونی گونه‌ای به $2p^6$ ختم می‌شود. چند مورد از عبارت‌های زیر می‌تواند درست باشد؟

آ) اتم آن عنصری فلزی است که در دوره سوم و گروه دوم جدول تناوبی قرار دارد.

ب) این آرایش مربوط به کاتیون یکی از فلزهای واسطه است.

پ) هم‌زمان می‌تواند مربوط به آرایش الکترونی بک کاتیون، بک آنیون یا یک اتم خنثی باشد.

ت) مربوط به کاتیونی با بار +۱ است که طول موج رنگ شعله آن کوتاه‌تر از رنگ شعله ترکیب‌های لیتیم است.

۱(۴)

۴(۳)

۳(۲)

۲(۱)

۲. نسبت شمار کاتیون به شمار آنیون در باریم نیترید، چند برابر نسبت شمار آنیون به شمار کاتیون در آلومینیم سولفید است؟

۱(۴)

$$\frac{3}{2}$$

$$\frac{9}{4}$$

$$\frac{2}{3}$$

۳. اتم X در مجموع ۱۸۷ ذره بنیادی دارد. اگر شمار پروتون $X = 1/4$ برابر شمار نوترون X. درست است؟آ) با عنصر Y_4 ترکیبی به فرمول X_2Y تشکیل می‌دهد.

ب) دارای ۲۰ الکترون با عدد کوانتموی ۲ = ۱ است.

پ) لایه الکترونی چهارم در یون پایدار آن پر است.

ت) میان آن و عنصر گروه ۱۵ از دوره ششم جدول دوره‌ای، ۲۸ عنصر دیگر قوار دارد.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۴. چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح هستند؟

آ) از میان گازهای نجیب، فقط در اتم دو مورد از آن‌ها، آخرین لایه الکترونی پر است.

ب) همه عناصر واسطه دوره چهارم که عدد اتمی آن‌ها زوج است، دارای زیرلایه $3d^0$ با تعداد الکترون‌های زوج هستند.پ) نسبت تعداد عنصرهای متعلق به دسته p به تعداد عنصرهای دسته s در سه دوره نخست جدول تناوبی برابر $2/6$ است.ت) اغلب اتم‌هایی که در آن‌ها، نسبت مجموع عدد جرمی و عدد اتمی به تعداد پروتون‌ها بزرگ‌تر یا مساوی $3/5$ باشد، پرتوza هستند.

ث) حداقل گنجایش الکترونی هر زیرلایه برابر است با ۲ واحد بیشتر از ۴ برابر عدد کوانتموی فرعی آن.

۱(۴)

۴(۳)

۳(۲)

۲(۱)

۵. برای ذوب ۱۰۰ کیلوگرم آهن از انرژی آزادشده از واکنش $O^{16}_8 + H^{1}_1 \rightarrow n^{1}_1 + Fe^{2+}_{26}$ استفاده می‌شود که کاهش جرمی برابر با $g = 10^{-2} \times 1/2 \times 10^{-1}$ دارد. در این صورتچند گرم اتم اکسیژن تولید می‌شود؟ (انرژی لازم برای ذوب کردن هر گرم آهن برابر ۲۴۳ زول است). ($c = 3 \times 10^{-8} m \cdot s^{-1}$, $O = 16 g \cdot mol^{-1}$)

(قانون فرهنگ آموزش)

$$7/2 \times 10^{-5}$$

$$3/6 \times 10^{-7}$$

$$7/2 \times 10^{-4}$$

$$3/6 \times 10^{-5}$$

۶. کدام گزینه نادرست است؟

۱) تعداد الکترون در لایه ظرفیت اتم $X = 28$ ، دو برابر این تعداد در لایه ظرفیت اتم $Y = 32$ است.۲) تعداد الکترون در آخرین لایه الکترونی یون Fe^{2+}_{26} ، دو برابر الکترون‌های آخرین لایه اتم Br_{35}^- است.

۳) اختلاف عدد اتمی، دو عنصر از دوره سوم جدول دوره‌ای که زیر لایه نیمه پر دارند، برابر ۴ است.

۴) تعداد الکترون در آخرین زیر لایه اتم‌های $A = 24$, $B = 21$, $C = 27$ یکسان است.

۷. چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

آ) تفاوت شمار دوره‌ها و گروه‌های جدول تناوبی عنصرها برابر عدد اتمی سبک‌ترین عنصر دوره سوم است.

ب) در بین ۱۱۸ عنصر جدول دوره‌ای امروزی، تنها ۴ زیرلایه اشغال شده از الکترون وجود دارد که مجموع آن‌ها برابر ۷ است.

پ) با توجه به اتم $X = 2n^{m+1}$ ، از میان اتم‌های $A = 2n^{m+1}$, $B = 2n^{m+1}$, $C = 2n^{m+1}$ و $D = 2n^{m+1}$ مورد با آن ایزوتوپ آن.

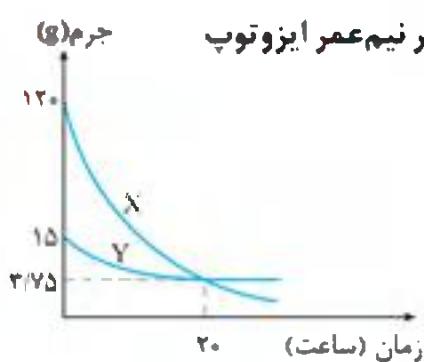
ت) آرایش الکترونی یون‌های پایدار دو عنصر Y و T = ۱۵ یکسان است.

۱(۴)

۲(۳)

۳(۲)

۴(۱)

۸. نمودار مقابل مربوط به تغییرات جرم رادیوایزوتوپ‌های X و Y در گذر زمان است. نیم عمر ایزوتوپ پایدارتر چندبرابر نیم عمر ایزوتوپ دیگر است؟ (مقیاس واقعی در نمودار رعایت نشده است.)

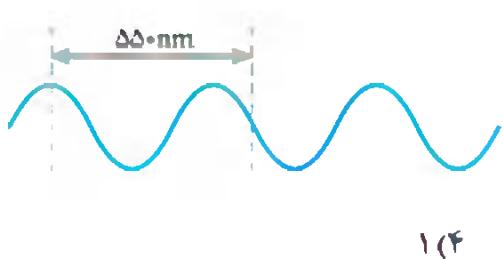
- (۱) ۰ / ۴
(۲) ۰ / ۵
(۳) ۲ / ۵
(۴) ۵

۹. چه تعداد از عبارت‌های زیر به درستی بیان شده‌اند؟

- آ) در اتم عنصر Sc بیش از ۵۰ درصد الکترون‌های ظرفیتی دارای عدد کوانتمی فرعی ۱ می‌باشند.
ب) مجموع جرم ذرات سازنده هسته پایدار توین رادیوایزوتوپ ساختگی هیدروژن برابر $\frac{4}{N_A}$ گرم است.
پ) طبق ساختار لایه‌ای اتم، الکترون در هر لایه فقط در بخش‌های مشخصی حضور می‌باشد.
ت) جرم‌های برابر از CO و N₂ دارای تعداد مول، تعداد مولکول و تعداد اتم‌های برابر نیز هستند. ($C = 12, O = 16, N = 14; g \cdot mol^{-1} = 12 + 16 = 28$)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۰. با توجه به شکل زیر، چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح‌اند؟

- آ) این موج نسبت به رنگ شعله ترکیب‌های مس طول موج بلندتری دارد.
ب) طول موج این پرتو برابر ۴۴۰ nm است و در گستره نور مرئی قرار دارد.
پ) میزان انحراف این موج در عبور از منشور از نور نارنجی بیشتر است.
ت) اگر فاصله ۵۵۰ نانومتری برابر ۱۰۰۰ نانومتر بود، این موج می‌توانست متعلق به پرتوهای فروسرخ باشد.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱. تعداد اتم‌های موجود در ۲۷ / ۰ گرم از ترکیبی دارای نیتروژن و اکسیژن، ۱/۱ برابر تعداد اتم‌های موجود در هر گرم Br_۷ است. نسبت تعداد اتم‌های نیتروژن به اکسیژن در این مولکول چند است؟ ($Br = 80, N = 14, O = 16; g \cdot mol^{-1} = 80 + 14 = 94$)

- (۱) ۱/۶۶ (۲) ۰ (۳) ۰ / ۴ (۴) ۰ / ۵

۱۲. با توجه به این‌که هیدروژن دارای ایزوتوپ‌های طبیعی H¹, H² و H³ و اکسیژن دارای ایزوتوپ‌های O¹⁶, O¹⁷ و O¹⁸ و کربن نیز دارای ایزوتوپ‌های C¹² و C¹³ می‌باشند، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

آ) چه تعداد مولکول CH_۴ با جرم مولی متفاوت قابل تشکیل است؟

ب) نسبت جرم مولی سنتگین ترین مولکول کربن دی‌اکسید به سبک‌ترین مولکول آب دارای دو اتم هیدروژن پرتوزا به تقریب کدام است؟

پ) با ایزوتوپ‌های موجود، چند نوع مولکول CO متفاوت قابل تشکیل است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴ (۵) ۵ (۶) ۶ (۷) ۷ (۸) ۸ (۹) ۹ (۱۰) ۱۰ (۱۱) ۱۱ (۱۲) ۱۲ (۱۳) ۱۳ (۱۴) ۱۴ (۱۵) ۱۵ (۱۶) ۱۶ (۱۷) ۱۷ (۱۸) ۱۸ (۱۹) ۱۹ (۲۰) ۲۰ (۲۱) ۲۱ (۲۲) ۲۲ (۲۳) ۲۳ (۲۴) ۲۴ (۲۵) ۲۵ (۲۶) ۲۶ (۲۷) ۲۷ (۲۸) ۲۸ (۲۹) ۲۹ (۳۰) ۳۰ (۳۱) ۳۱ (۳۲) ۳۲ (۳۳) ۳۳ (۳۴) ۳۴ (۳۵) ۳۵ (۳۶) ۳۶ (۳۷) ۳۷ (۳۸) ۳۸ (۳۹) ۳۹ (۴۰) ۴۰ (۴۱) ۴۱ (۴۲) ۴۲ (۴۳) ۴۳ (۴۴) ۴۴ (۴۵) ۴۵ (۴۶) ۴۶ (۴۷) ۴۷ (۴۸) ۴۸ (۴۹) ۴۹ (۵۰) ۵۰ (۵۱) ۵۱ (۵۲) ۵۲ (۵۳) ۵۳ (۵۴) ۵۴ (۵۵) ۵۵ (۵۶) ۵۶ (۵۷) ۵۷ (۵۸) ۵۸ (۵۹) ۵۹ (۶۰) ۶۰ (۶۱) ۶۱ (۶۲) ۶۲ (۶۳) ۶۳ (۶۴) ۶۴ (۶۵) ۶۵ (۶۶) ۶۶ (۶۷) ۶۷ (۶۸) ۶۸ (۶۹) ۶۹ (۷۰) ۷۰ (۷۱) ۷۱ (۷۲) ۷۲ (۷۳) ۷۳ (۷۴) ۷۴ (۷۵) ۷۵ (۷۶) ۷۶ (۷۷) ۷۷ (۷۸) ۷۸ (۷۹) ۷۹ (۸۰) ۸۰ (۸۱) ۸۱ (۸۲) ۸۲ (۸۳) ۸۳ (۸۴) ۸۴ (۸۵) ۸۵ (۸۶) ۸۶ (۸۷) ۸۷ (۸۸) ۸۸ (۸۹) ۸۹ (۹۰) ۹۰ (۹۱) ۹۱ (۹۲) ۹۲ (۹۳) ۹۳ (۹۴) ۹۴ (۹۵) ۹۵ (۹۶) ۹۶ (۹۷) ۹۷ (۹۸) ۹۸ (۹۹) ۹۹ (۱۰۰) ۱۰۰

۱۳. عنصری در طبیعت دارای ۴ ایزوتوپ می‌باشد. در هسته یکی از ایزوتوپ‌ها با فراوانی ۲۰ درصد، ۲۸ نوترون وجود دارد. در ایزوتوپی دیگر با فراوانی ۲۰ درصد و عدد جرمی ۷۱ اختلاف نوترون‌ها و الکترون‌ها برابر ۷ است. اگر تعداد نوترون‌های دو ایزوتوپ سنتگین تر برابر ۴۰ و ۴۱ باشد، جرم اتمی میانگین این عنصر چند است. (درصد فراوانی سنتگین ترین ایزوتوپ از ایزوتوپ سوم ۱۰٪ بیشتر است.)

- (۱) ۷۱ / ۴ (۲) ۷۲ / ۳ (۳) ۷۲ / ۲ (۴) ۷۲ / ۶

۱۴. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- آ) اختلاف عدد اتمی سبک‌ترین عنصر دوره چهارم و تعداد خطوط طیف نشري خطی هیدروژن برابر با ۳ برابر تعداد الکترون‌های ظرفیتی As_۳ است.
ب) درصد فراوانی هر دو عنصر اکسیژن و گوگرد در زمین نسبت به مشتری بیشتر است.
پ) در فرایند تشکیل ترکیب یونی بین Ga_۲^{۳+} و F⁻، فلز با از دست دادن تمامی الکترون‌های ظرفیتی به آزادی گاز نجیب قبل از خود می‌رسد.
ت) براساس داده‌های طیفسنجی، آرایش الکترونی اتم‌های کروم و مس از قاعده آفبا پیروی نمی‌کند.
ث) از واکنش گاز زردرنگ کلر با گاز HCl مولکول‌های HCl تشکیل می‌شود که در آن‌ها همه اتم‌ها از قاعده هشت‌تا‌یی پیروی می‌کنند.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۴ (۵) ۵ (۶) ۶ (۷) ۷ (۸) ۸ (۹) ۹ (۱۰) ۱۰ (۱۱) ۱۱ (۱۲) ۱۲ (۱۳) ۱۳ (۱۴) ۱۴ (۱۵) ۱۵ (۱۶) ۱۶ (۱۷) ۱۷ (۱۸) ۱۸ (۱۹) ۱۹ (۲۰) ۲۰ (۲۱) ۲۱ (۲۲) ۲۲ (۲۳) ۲۳ (۲۴) ۲۴ (۲۵) ۲۵ (۲۶) ۲۶ (۲۷) ۲۷ (۲۸) ۲۸ (۲۹) ۲۹ (۳۰) ۳۰ (۳۱) ۳۱ (۳۲) ۳۲ (۳۳) ۳۳ (۳۴) ۳۴ (۳۵) ۳۵ (۳۶) ۳۶ (۳۷) ۳۷ (۳۸) ۳۸ (۳۹) ۳۹ (۴۰) ۴۰ (۴۱) ۴۱ (۴۲) ۴۲ (۴۳) ۴۳ (۴۴) ۴۴ (۴۵) ۴۵ (۴۶) ۴۶ (۴۷) ۴۷ (۴۸) ۴۸ (۴۹) ۴۹ (۵۰) ۵۰ (۵۱) ۵۱ (۵۲) ۵۲ (۵۳) ۵۳ (۵۴) ۵۴ (۵۵) ۵۵ (۵۶) ۵۶ (۵۷) ۵۷ (۵۸) ۵۸ (۵۹) ۵۹ (۶۰) ۶۰ (۶۱) ۶۱ (۶۲) ۶۲ (۶۳) ۶۳ (۶۴) ۶۴ (۶۵) ۶۵ (۶۶) ۶۶ (۶۷) ۶۷ (۶۸) ۶۸ (۶۹) ۶۹ (۷۰) ۷۰ (۷۱) ۷۱ (۷۲) ۷۲ (۷۳) ۷۳ (۷۴) ۷۴ (۷۵) ۷۵ (۷۶) ۷۶ (۷۷) ۷۷ (۷۸) ۷۸ (۷۹) ۷۹ (۸۰) ۸۰ (۸۱) ۸۱ (۸۲) ۸۲ (۸۳) ۸۳ (۸۴) ۸۴ (۸۵) ۸۵ (۸۶) ۸۶ (۸۷) ۸۷ (۸۸) ۸۸ (۸۹) ۸۹ (۱۰۰) ۱۰۰

۱۵. چه تعداد از عبارت‌های زیر می‌تواند جمله مورد نظر را به درستی تکمیل کنند؟

- ا) از _____ در _____ استفاده می‌شود و این ماده _____
ب) _____ - راکتورهای اتمی به عنوان سوخت - در مخلوط طبیعی اش کمتر از ۷٪ درصد وجود دارد.
پ) گلوکز نشان‌دار - تشخیص توده سرطانی - به تنها یکی در توده سرطانی تجمع می‌کند.
ت) گاز کلر - فرایند رنگ‌بری و گندزدایی - در دمای اتاق به صورت گاز زردرنگ دیده می‌شود.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۴ (۵) ۵ (۶) ۶ (۷) ۷ (۸) ۸ (۹) ۹ (۱۰) ۱۰ (۱۱) ۱۱ (۱۲) ۱۲ (۱۳) ۱۳ (۱۴) ۱۴ (۱۵) ۱۵ (۱۶) ۱۶ (۱۷) ۱۷ (۱۸) ۱۸ (۱۹) ۱۹ (۲۰) ۲۰ (۲۱) ۲۱ (۲۲) ۲۲ (۲۳) ۲۳ (۲۴) ۲۴ (۲۵) ۲۵ (۲۶) ۲۶ (۲۷) ۲۷ (۲۸) ۲۸ (۲۹) ۲۹ (۳۰) ۳۰ (۳۱) ۳۱ (۳۲) ۳۲ (۳۳) ۳۳ (۳۴) ۳۴ (۳۵) ۳۵ (۳۶) ۳۶ (۳۷) ۳۷ (۳۸) ۳۸ (۳۹) ۳۹ (۴۰) ۴۰ (۴۱) ۴۱ (۴۲) ۴۲ (۴۳) ۴۳ (۴۴) ۴۴ (۴۵) ۴۵ (۴۶) ۴۶ (۴۷) ۴۷ (۴۸) ۴۸ (۴۹) ۴۹ (۵۰) ۵۰ (۵۱) ۵۱ (۵۲) ۵۲ (۵۳) ۵۳ (۵۴) ۵۴ (۵۵) ۵۵ (۵۶) ۵۶ (۵۷) ۵۷ (۵۸) ۵۸ (۵۹) ۵۹ (۶۰) ۶۰ (۶۱) ۶۱ (۶۲) ۶۲ (۶۳) ۶۳ (۶۴) ۶۴ (۶۵) ۶۵ (۶۶) ۶۶ (۶۷) ۶۷ (۶۸) ۶۸ (۶۹) ۶۹ (۷۰) ۷۰ (۷۱) ۷۱ (۷۲) ۷۲ (۷۳) ۷۳ (۷۴) ۷۴ (۷۵) ۷۵ (۷۶) ۷۶ (۷۷) ۷۷ (۷۸) ۷۸ (۷۹) ۷۹ (۸۰) ۸۰ (۸۱) ۸۱ (۸۲) ۸۲ (۸۳) ۸۳ (۸۴) ۸۴ (۸۵) ۸۵ (۸۶) ۸۶ (۸۷) ۸۷ (۸۸) ۸۸ (۸۹) ۸۹ (۱۰۰) ۱۰۰

فصل دو شیمی دهم

زمان پیشنهادی: ۲۰ تا ۲۵ دقیقه

-%

۱. از سوختن کامل مخلوطی از متان و پروپان ۱۸ گرم آب و ۱۵/۶۸ لیتر گاز در شرایط STP تولید می‌شود. چند درصد حجمی مخلوط اولیه را متان تشکیل می‌دهد و مجموع جرم اکسیژن مصرف شده در این واکنش‌ها چند گرم است؟

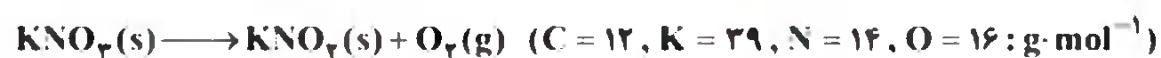
۳۸/۴-۶۶/۶۷ (۲)

۳۸/۴-۲۲/۲۳ (۱)

۳۲-۶۶/۶۷ (۴)

۳۲-۲۲/۲۳ (۳)

۲. گاز حاصل از تعزیزه ۰/۶ گرم بنتاسیم نیترات در واکنش کامل با اتانول، چند لیتر گاز CO_2 در فشار ۲/۱ atm و دمای 5°C آزاد می‌کند؟

۰/۱ (۴)

۰/۸ (۳)

۰/۴ (۲)

۰/۲۲ (۱)

۳. در کدام گزینه پاسخ درست عبارت‌های (آ) و (ب) و پاسخ نادرست پرسش‌های (پ) و (ت) در رابطه با واکنش (کانون فرهنگی آموزش) $\text{HNO}_3(\text{aq}) + \text{H}_2\text{S}(\text{g}) \longrightarrow \text{NO}(\text{g}) + \text{S}(\text{s}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l})$

(آ) در عنصر تولیدشده، تعداد الکترون‌های با $n = ۳$ چند برابر تعداد الکترون‌های با $n = ۱$ است؟

(ب) در واکنش موازن شده نسبت مجموع ضرایب فراوردها به مجموع ضرایب واکنش‌دهنده‌ها چند است؟

(پ) اختلاف تعداد الکترون‌های لایه ظرفیت در عنصرهای سازنده نیتروژن مونوکسید (NO) برابر با شماره گروه کدام عنصر در جدول دوره‌ای می‌باشد؟

(ت) حجم گاز مصرف شده برای تولید ۶۰ گرم مایع خالص در طی انجام این واکنش (در شرایطی که حجم مولی گازها ۲۴ لیتر می‌باشد) چند لیتر است؟

(۱) $۶۰ \cdot ۳۷ \text{ A.} \cdot \frac{۹}{۵}$ (۴) $۶۰ \cdot ۳۸ \text{ X.} \cdot \frac{۹}{۵}$ (۲) $۳۰ \cdot ۳۷ \text{ A.} \cdot \frac{۹}{۵}$ (۱) $۳۰ \cdot ۳۸ \text{ X.} \cdot \frac{۹}{۵}$ (۳) $۳۰ \cdot ۳۷ \text{ A.} \cdot \frac{۹}{۵}$ (۲) $۳۰ \cdot ۳۸ \text{ X.} \cdot \frac{۹}{۵}$ (۱)

۴. جدول زیر داده‌های را درباره خودروهای یک کشور نشان می‌دهد. اگر نوعی خودرو در این کشور به ازای ۱۰۰ کیلومتر، ۱ لیتر بنزین (C_8H_{18})

با چگالی $۰/۵۷ \text{ kg/l}$ مصرف کند، با فرض این که همه بنزین در واکنش سوختن کامل شرکت کرده است، برچسب این خودرو کدام است؟

(کانون فرهنگی آموزش) $(\text{H} = ۱, \text{C} = ۱۲, \text{O} = ۱۶ : \text{g} \cdot \text{mol}^{-۱})$

گستره انتشار گاز کریں دی اکسید (گرم) به ازای طی هر کیلومتر	برچسب آرایندگی خودرو
کمتر از ۱۲۰	A
۱۲۰-۱۴۰	B
۱۴۰-۱۵۵	C
۱۵۵-۱۷۰	D
۱۷۰-۱۹۰	E
۱۹۰-۲۲۵	F
بیشتر از ۲۲۵	G

G (۴)

E (۳)

D (۲)

A (۱)

۵. چه تعداد از عبارت‌های زیر درست‌اند؟

(آ) در بخش‌های بالایی هواکره، گونه‌هایی به شکل مولکول، اتم، یون تک اتمی و چند اتمی وجود دارند.

(ب) از ارتفاع ۳ تا ۹ کیلومتری سطح زمین، به ازای هر $۱/۵$ کیلومتر افزایش ارتفاع، فشار هوا $۱/۵$ - اتمسفر کاهش می‌یابد.

(پ) اگر میانگین دما در سطح زمین در حدود ۱۴°C در نظر گرفته شود، در ارتفاع $۱۱/۵$ کیلومتری دمای هوا تقریباً برابر -۵۵ - درجه سلسیوس است.

(ت) روند تغییرات دما در اتمسفر زمین با افزایش ارتفاع، نشانگر وجود چند لایه متمایز در اتمسفر زمین است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۶. بر اثر واکنش کامل x گرم نقره با y گرم گوگرد، z گرم نقره سولفید به دست می‌آید. مجموع نسبت‌های $\frac{x}{y}$ و $\frac{y}{z}$ کدام است؟ $(\text{Ag} = ۱۰۸, \text{S} = ۳۲ : \text{g} \cdot \text{mol}^{-۱})$

۱/۲ (۴)

۱/۳

۰/۸ (۲)

۰/۶ (۱)

متن شیمی یازدهم

(زمان پیشنهادی: ۴۰ تا ۵۰ دقیقه)

-%

۱. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

آ) عنصرهایی که بیرونی ترین لایه اتم آن‌ها، تعداد الکترون یکسانی دارند، در یک گروه از جدول دوره‌ای قرار دارند.

ب) عنصرهای واقع در یک گروه از جدول دوره‌ای، در بیرونی ترین لایه اتم خود تعداد الکترون یکسانی دارند.

پ) از میان فلزهای دسته p جدول دوره‌ای، فقط Al با از دادن تمام الکترون‌های ظرفیتی اتم خود به آرایش هشت‌تایی می‌رسد.

ت) عنصرهایی که اتم آن‌ها بیش از ۳ الکترون در آخرین لایه الکترونی داشته باشد، نافلزنند.

ث) از دوره‌های ۷ کانه جدول دوره‌ای، فقط در دوره‌های چهارم و پس از آن، شمار فلزها از شمار نافلزها بیشتر است.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۲. چند مورد از عبارت‌های زیر در رابطه با عنصرهای دوره سوم جدول دوره‌ای درست است؟

آ) اتم سه عنصر با تشکیل آنیون به آرایش هشت‌تایی می‌رسند.

ب) اتم سه عنصر می‌توانند با تشکیل کاتیون به آرایش هشت‌تایی برسند.

پ) در اتم آخرین عنصر، لایه الکترونی سوم پُر است.

ت) شش عنصر در دمای اتاق حالت فیزیکی جامد دارند.

ث) چهار عنصر در حالت فیزیکی جامد، براق یا درخشان هستند.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۳. با توجه به جدول زیر، در کدام ردیف‌های جدول، همه موارد درست نوشته شده است؟

شماره ردیف	عنصر ویژگی	کربن (کرافیت)	سیلیسیم	گوگرد	سدیم	آلومینیم	قلع	فسفر	سربر	زرمائیم
۱	رسانایی الکتریکی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد
۲	رسانایی گرمایی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
۳	سطح صیقلی یا براق	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
۴	چکش‌خواری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد

۱(۱) و ۲(۲)

۴. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) اختلاف شماره گروه عنصرهای X و Y برابر ۱۰ است.

ب) شمار الکترون ظرفیتی X و Y بسان است.

پ) شمار زیرلایه پر در اتم A ۰ دو برابر شمار زیرلایه اشغال شده در اتم B است.

ت) اگر آرایش الکترونی اتم A و یون ⁺B، به ترتیب به ^۲۵p و ^۲۴s ختم شود، اختلاف عدد اتمی دو عنصر A و B برابر ۲۹ است.

ث) عنصر گروه ۱۷ که هم دوره نغستین عنصر فلزی گروه ۱۴ است، در دمای C ۲۰۰ با گاز هیدروژن واکنش می‌دهد.

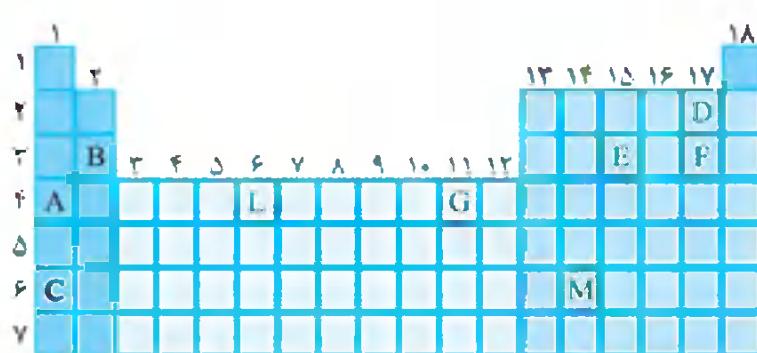
۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۵. با توجه به شکل، چه تعداد از عبارت‌های زیر در رابطه با عنصرهای مشخص شده درست است؟

آ) فعالیت فلزی A بیشتر از بقیه است.

ب) فعالیت نافلزی D بیشتر از بقیه است.

پ) M چکش‌خوار بوده و شعاع اتمی آن، بزرگ‌تر از بقیه است.

ت) اتم پنج عنصر از زیرلایه نیمه پر برخوردارند.

ث) مجموع شمار الکترون‌های ظرفیتی عنصرهای نافلزی برابر ۲۳ است.

۲(۲)

۵(۴)

۱(۱)

۴(۳)

۶. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) از میان عنصرهای واقع در اولین ستون جدول دوره‌ای (از سمت چپ)، دو عنصر در واکنش‌ها، هرگز هشت‌تایی نمی‌شوند.

ب) در تولید لامپ چراغ‌های عقب خودروها از هالوژن‌ها استفاده می‌شود.

پ) فلز سدیم برخلاف فلز آهن، نرم است و با چاقو بریده می‌شود.

ت) رسانایی الکتریکی طلا بالاست ولی با افزایش دما، به میزان قابل توجهی کم‌تر می‌شود.

۴(۴)

۲(۳)

۲(۲)

۱(۱)